



EUROOPAN UNIONI

EUROOPAN PARLAMENTTI

NEUVOSTO

**Strasbourg, 13. maaliskuuta 2024
(OR. en)**

**2022/0379(COD)
LEX 2304**

**PE-CONS 73/1/23
REV 1**

**TELECOM 358
DIGIT 285
CYBER 305
CODEC 2307**

**EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUS
TOIMENPITEISTÄ JULKISEN SEKTORIN YHTEENTOIMIVUUDEN KORKEAN TASON
SAAVUTTAMISEKSI UNIONISSA (YHTEENTOIMIVA EUROOPPA -SÄÄDÖS)**

**EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON
ASETUS (EU) 2024/...,**

annettu 13 päivänä maaliskuuta 2024,

**toimenpiteistä julkisen sektorin yhteentoimivuuden
korkean tason saavuttamiseksi unionissa
(Yhteentoimiva Eurooppa -säädös)**

EUROOPAN PARLAMENTTI JA EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, jotka

ottavat huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 172 artiklan,

ottavat huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

sen jälkeen kun esitys lainsäätämisyksessä hyväksyttäväksi säädökseksi on toimitettu kansallisille parlamenteille,

ottavat huomioon Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunnon¹,

ottavat huomioon alueiden komitean lausunnon²,

noudattavat tavallista lainsäätämisyksitystä³,

¹ EUVL C 184, 25.5.2023, s. 28.

² EUVL C 257, 21.7.2023, s. 28.

³ Euroopan parlamentin kanta, vahvistettu 6. helmikuuta 2024 (ei vielä julkaistu virallisessa lehdessä), ja neuvoston päätös, tehty 4. maaliskuuta 2024.

sekä katsovat seuraavaa:

- (1) On tarpeen vahvistaa julkisten palvelujen tarjoamiseen tai hallinnointiin unionissa käytettävien verkko- ja tietojärjestelmien valtioiden rajat ylittävän yhteentoimivuuden kehittämistä, jotta unionin julkishallinnot voivat tehdä yhteistyötä ja tarjota julkisia palveluja yli rajojen. Nykyinen epävirallinen yhteistyö olisi korvattava selkeällä oikeudellisella kehyksellä, jolla mahdollistetaan yhteentoimivuus eri hallintotasoilla ja eri hallinnonaloilla ja helpotetaan tietojen saumatonta siirtymistä rajojen yli sisämarkkinoita vahvistavia todellisia eurooppalaisia digitaalisia palveluja varten noudattaen samalla toissijaisuusperiaatetta. Julkisen sektorin yhteentoimivuudella on merkittävä vaikutus perussopimuksissa vahvistettuun tavaroiden, henkilöiden, palvelujen ja pääoman vapaaseen liikkuvuuteen, koska raskaat hallinnolliset menettelyt voivat luoda merkittäviä esteitä varsinkin pienille ja keskisuurille yrityksille, jäljempänä 'pk-yritykset'.
- (2) Rajat ylittävää yhteentoimivuutta koskevassa julkisen sektorin elinten välisessä yhteistyössä voidaan käsitellä yhteisiä haasteita, erityisesti haasteita rajaseuduilla, ja voidaan varmistaa tietojen saumaton siirtyminen rajojen yli.

- (3) Unioni ja jäsenvaltiot ovat työskennelleet yli kahden vuosikymmenen ajan tukeakseen julkishallinnon nykyaikaistamista digitalisaation avulla ja edistääkseen syvää verkottumista, jota aidosti eurooppalainen digitaalinen alue edellyttää. Komissio korosti 9 päivänä maaliskuuta 2021 antamassaan tiedonannossa ”2030 digitaalinen kompassi: eurooppalainen lähestymistapa digitaalista vuosikymmentä varten” tarvetta nopeuttaa julkisten palvelujen digitalisointia vuoteen 2030 mennessä muun muassa varmistamalla yhteentoimivuus kaikilla hallinnon tasoilla ja kaikissa julkisissa palveluissa. Lisäksi Euroopan parlamentin ja neuvoston päätöksessä (EU) 2022/2481⁴ asetetaan selkeäksi tavoitteeksi, että vuoteen 2030 mennessä tärkeimmät julkiset palvelut ovat 100-prosenttisesti käytettävissä verkossa. Lisäksi covid-19-pandemia nopeutti digitalisaatiota ja sai julkishallinnon sopeutumaan verkkopohjaiseen toimintamalliin, myös rajat ylittävien digitaalisten julkisten palvelujen osalta, sekä teknologioiden älykkäämpään ja vihreämpään käyttöön Euroopan vihreän kehityksen ohjelmassa ja Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) 2021/1119⁵ asetettujen ilmasto- ja energiatavoitteiden mukaisesti. Tällä asetuksella pyritään edistämään merkittävästi kyseisten unionin tavoitteiden saavuttamista luomalla jäsennelty jäsenvaltioiden välinen sekä komission ja jäsenvaltioiden välinen yhteistyökehys rajat ylittävää yhteentoimivuutta varten digitaalisten julkisten palvelujen kehittämisen tueksi tarkoituksena auttaa vähentämään kustannuksia ja säästää kansalaisten, yritysten ja julkisen sektorin aikaa.

⁴ Euroopan parlamentin ja neuvoston päätös (EU) 2022/2481, annettu 14 päivänä joulukuuta 2022, digitaalinen vuosikymmen 2030 -ohjelman perustamisesta (EUVL L 323, 19.12.2022, s. 4).

⁵ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2021/1119, annettu 30 päivänä kesäkuuta 2021, puitteiden vahvistamisesta ilmastoneutraaliuden saavuttamiseksi sekä asetusten (EY) N:o 401/2009 ja (EU) 2018/1999 muuttamisesta (eurooppalainen ilmastolaki) (EUVL L 243, 9.7.2021, s. 1).

- (4) Pyrittäessä parantamaan rajat ylittävää yhteentoimivuutta unionissa on välttämätöntä korostaa, että vaikka yhteentoimivuus on erittäin tärkeää, se ei yksin riitä takaamaan Euroopan laajuisten digitaalisten julkisten palvelujen saatavuutta ja niiden tarjoamisen saumattomuutta. Kuten päätöksessä (EU) 2022/2481 on vahvistettu, tavoitteiden saavuttamisen kannalta on yhtä tärkeää, että luodaan digitaalisten infrastruktuurien kattava ja kestävä ekosysteemi, johon myönnetään riittävästi taloudellista tukea. Komission 30 päivänä kesäkuuta 2021 antaman tiedonannon ”EU:n pitkän aikavälin maaseutuvision – Vahvat, verkottuneet, selviytymiskykyiset ja vauraat maaseutualueet” mukaisesti olisi kiinnitettävä erityistä huomiota yhteyksien ulottamiseen unionin maaseutualueille ja syrjäisille alueille, teollisuuden muutosprosessissa oleville alueille sekä vakavista ja pysyvistä luontoon tai väestöön liittyvistä haitoista kärsiville alueille, kuten saaristo-, rajaseutu- ja vuoristoalueille, sen varmistamiseksi, että digitaalisen muutoksen tuomat hyödyt ovat sopusoinnussa niiden unionin aloitteiden kanssa, joilla pyritään parantamaan alueellista osallisuutta ja yhteyksiä, ja että ne tukevat kyseisiä aloitteita.

- (5) Tässä asetuksessa vahvistetun Euroopan laajuisten digitaalisten julkisten palvelujen rajat ylittävän yhteentoimivuuden kehittämisessä olisi otettava huomioon oikeudellinen yhteentoimivuus. Organisatorisen, semanttisen ja teknisen yhteentoimivuuden kehittämisen vauhdittavana tekijänä oikeudellinen yhteentoimivuus auttaa hyödyntämään yleisesti rajat ylittävää yhteentoimivuutta, myös niin, että kansalaiset ja yritykset voivat saada nopeasti tietoja, hyötyä nopeammista menettelyistä ja palveluista ja hallinnollisten esteiden vähentymisestä. Koska kielimuuri on sekin yksi este yhteentoimivuudelle, ratkaisujen uudelleenkäytölle ja rajat ylittävien palvelujen käyttöönotolle, semanttinen yhteentoimivuus on keskeinen tekijä, joka sujuvoittaa tehokasta viestintää erilaisissa monikielisissä toimintaympäristöissä, myös alue- ja paikallistasolla.

- (6) Euroopan laajuiset digitaaliset julkiset palvelut ovat digitaalisia palveluja, joita unionin yksiköt tai julkisen sektorin elimet tarjoavat toisilleen tai luonnollisille henkilöille taikka oikeushenkilöille unionissa ja jotka edellyttävät vuorovaikutusta jäsenvaltion rajojen yli, unionin yksiköiden välillä tai unionin elinten ja julkisen sektorin elinten välillä niiden verkko- ja tietojärjestelmien kautta. Euroopan laajuisiin digitaalisiin julkisiin palveluihin olisi kuuluttava muun muassa päätöksessä (EU) 2022/2481 määritellyt tärkeimmät julkiset palvelut, joita ovat keskeiset palvelut, jotka ovat merkityksellisiä luonnollisten henkilöiden kannalta merkittävien elämäntapahtumien, kuten työpaikan saamisen tai opiskelun, yhteydessä sekä oikeushenkilöiden osalta niiden ammattitoiminnan eri vaiheiden kannalta. Tärkeimmillä julkisilla palveluilla, joilla on Euroopan laajuista merkitystä, on tarkoitus tuottaa merkittäviä etuja kansalaisille, jos niistä tulee yhteentoimivia rajojen yli. Euroopan laajuisia digitaalisia julkisia palveluja ovat esimerkiksi palvelut, joiden yhteydessä voidaan rajat ylittävän tiedonvaihdon avulla tunnustaa vastavuoroisesti akateemisia tutkintotodistuksia ja ammattipätevyyksiä, vaihtaa liikenneturvallisuuteen liittyviä ajoneuvotietoja, saada pääsy sosiaaliturva- ja terveystietoihin pandemia- ja rokotustodistukset mukaan lukien, saada pääsy keskitettyjen asiointipisteiden järjestelmiin, vaihtaa tietoja, jotka liittyvät verotukseen, tulliin, julkisten hankintojen hyväksymiseen, digitaalisiin ajokortteihin tai kaupparekistereihin, ja yleensäkin kaikkiin palveluihin, joissa sovelletaan yhden kerran periaatetta rajat ylittäviin tietoihin pääsyssä ja niiden vaihdossa.

- (7) Unionin yksiköitä ja julkisen sektorin elimiä kannustetaan pohtimaan käyttäjien tarpeita ja käyttömahdollisuuksia tällaisia palveluja suunniteltaessa ja kehitettäessä digitaalisen vuosikymmenen digitaalisista oikeuksista ja periaatteista 15 päivänä joulukuuta 2022 annetun eurooppalaisen julistuksen⁶ mukaisesti, sanotun kuitenkaan rajoittamatta jäsenvaltioiden toimivaltaa määritellä, mitä tarkoitetaan julkisilla palveluilla. Unionin yksiköitä ja julkisen sektorin elimiä kannustetaan myös varmistamaan, että vammaiset henkilöt, ikääntyneet henkilöt ja muut haavoittuvassa asemassa olevat väestöryhmät voivat käyttää julkisia palveluja muille kansalaisille tarjottavia palveluja vastaavalla palveluntasolla.
- (8) Olisi perustettava uusi hallintorakenne, jonka keskeisenä osana on Yhteentoimiva Eurooppa -lautakunta, jäljempänä 'lautakunta', ja sillä olisi oltava lakisääteiset valtuudet edistää yhdessä komission kanssa rajat ylittävän yhteentoimivuuden kehittämistä unionissa, myös eurooppalaisten yhteentoimivuusperiaatteiden (EIF) ja muiden oikeudellista, organisatorista, semanttista ja teknistä yhteentoimivuutta koskevien yhteisten ratkaisujen, kuten eritelmien ja sovellusten, kehittämistä. Lisäksi tällä asetuksella olisi luotava selkeä ja helposti tunnistettava merkintä tietyille yhteentoimivuusratkaisuille (yhteentoimiva Eurooppa -ratkaisut). Samoin olisi edistettävä elinvoimaisen yhteisön syntyä avointen hallinnon teknologiaratkaisujen ympärille.

⁶ EUVL C 23, 23.1.2023, s. 1.

- (9) Alueellisilla ja paikallisilla viranomaisilla on aktiivinen rooli yhteentoimivuusratkaisujen kehittämisessä. Niiden olisi myös pyrittävä osallistamaan pk-yritykset, tutkimus- ja koulutusorganisaatiot ja kansalaisyhteiskunta sekä jaettava tällaisten vaihtojen tulokset.
- (10) Unionin julkisen sektorin yhteentoimivuuteen tähtäävän lähestymistavan johdonmukaisuuden sekä hyvän hallintotavan periaatteen ja henkilötietojen ja muiden kuin henkilötietojen unionin laajuisen vapaan liikkuvuuden tukemisen kannalta on suositeltavaa yhdenmukaistaa mahdollisimman pitkälle säännöt kaikille unionin yksiköille ja julkisen sektorin elimille, jotka asettavat sitovia vaatimuksia Euroopan laajuisille digitaalisille julkisille palveluille, ja siten vaikuttaa kyseisten yksiköiden ja elinten mahdollisuuteen jakaa tietoja verkko- ja tietojärjestelmiensä kautta. Kyseinen tavoite kattaa komission ja muut unionin yksiköt sekä julkisen sektorin elimet jäsenvaltioissa kaikilla hallintotasoilla, niin valtakunnallisella, alueellisella kuin paikallisellakin tasolla. Unionin yksiköillä on tärkeä rooli lakisääteisten raportointitietojen keräämisessä jäsenvaltioilta. Sen vuoksi myös tällaisten tietojen yhteentoimivuuden olisi kuuluttava tämän asetuksen soveltamisalaan.

- (11) Perusoikeus henkilötietojen suojaan turvataan erityisesti Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksilla (EU) 2016/679⁷ ja (EU) 2018/1725⁸. Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivillä 2002/58/EY⁹ suojellaan lisäksi yksityiselämää ja viestinnän luottamuksellisuutta, myös määrittämällä ehtoja henkilötietojen ja muiden kuin henkilötietojen tallentamiselle päätelaitteille ja niihin pääsulle päätelaitteista käsin. Kyseiset unionin säädökset muodostavat perustan kestäväälle ja vastuulliselle tietojen käsittelylle, myös niissä tapauksissa, joissa tietoaineistot sisältävät sekä henkilötietoja että muita kuin henkilötietoja. Tällä asetuksella täydennetään henkilötietojen suojaa ja yksityisyydensuojaa koskevaa unionin oikeutta, erityisesti asetuksia (EU) 2016/679 ja (EU) 2018/1725 sekä direktiiviä 2002/58/EY, mutta se ei vaikuta sen soveltamiseen. Mitään tämän asetuksen säännöstä ei olisi sovellettava eikä tulkittava tavalla, joka heikentää tai rajoittaa oikeutta henkilötietojen suojaan tai oikeutta yksityisyyteen ja viestinnän luottamuksellisuuteen.

⁷ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2016/679, annettu 27 päivänä huhtikuuta 2016, luonnollisten henkilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta ja direktiivin 95/46/EY kumoamisesta (yleinen tietosuojasetus) (EUVL L 119, 4.5.2016, s. 1).

⁸ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2018/1725, annettu 23 päivänä lokakuuta 2018, luonnollisten henkilöiden suojelusta unionin toimielinten, elinten ja laitosten suorittamassa henkilötietojen käsittelyssä ja näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta sekä asetuksen (EY) N:o 45/2001 ja päätöksen N:o 1247/2002/EY kumoamisesta (EUVL L 295, 21.11.2018, s. 39).

⁹ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2002/58/EY, annettu 12 päivänä heinäkuuta 2002, henkilötietojen käsittelystä ja yksityisyyden suojasta sähköisen viestinnän alalla (sähköisen viestinnän tietosuojadirektiivi) (EYVL L 201, 31.7.2002, s. 37).

- (12) Rajat ylittävä yhteentoimivuus voidaan saada toteutumaan ei ainoastaan jäsenvaltioiden keskitettyjen digitaalisten infrastruktuurien kautta vaan myös hajautetun lähestymistavan avulla. Tätä varten tarvitaan julkishallintojen välistä luottamusta, jonka pohjalta eri jäsenvaltioiden paikallishallintojen välillä voidaan vaihtaa tietoja tarvitsematta välttämättä toimia kansallisten yhteyspisteiden kautta. Sen vuoksi on tarpeen kehittää yhteisiä yhteentoimivuusratkaisuja, joita voidaan soveltaa kaikilla eri hallinnon tasoilla. Yhteentoimivuusratkaisut ovat muodoltaan erilaisia aina korkeamman tason käsitteellisistä viitekehyksistä ja ohjeistuksesta teknisempiin ratkaisuihin, kuten viitearkkitehtuureihin, teknisiin eritelmiin tai standardeihin. Yhteentoimivuusratkaisuja voivat olla myös konkreettiset palvelut ja sovellukset samoin kuin dokumentoidut tekniset komponentit, kuten lähdekoodi, mukaan lukien artefaktit ja tekoälymallit, sikäli kuin niillä on merkitystä rajat ylittävän yhteentoimivuuden oikeudellisten, organisatoristen, semanttisten tai teknisten näkökohtien kannalta. Rajat ylittävän digitaalisen vuorovaikutuksen tarve kasvaa, mikä edellyttää ratkaisuja, joilla kyseiset tarpeet voidaan täyttää. Tällä asetuksella pyritään helpottamaan ja edistämään tietojenvaihtoa kaikilla hallintotasoilla sekä välttämään rajat ylittäviä esteitä ja hallinnollisia rasitteita ja sitä kautta tehostamaan julkisia palveluja kaikkialla unionissa.

- (13) Yhteentoimivuus helpottaa toimintapolitiikkojen menestyksestä täytäntöönpanoa, erityisesti niillä aloilla, jotka liittyvät tiiviisti julkiseen sektoriin, kuten oikeus- ja sisäasiat, verotus ja tulli, liikenne, energia, terveydenhuolto, maatalous ja työllisyys, samoin kuin yritys- ja toimialasääntelyyn. Alakohtaiseen yhteentoimivuuteen liittyy kuitenkin riski siitä, että erilaisten tai yhteensopimattomien ratkaisujen käyttöönotto kansallisella tai alakohtaisella tasolla johtaa uusiin digitaalisiin esteisiin, jotka haittaavat sisämarkkinoiden moitteetonta toimintaa ja niihin kuuluvia liikkumisvapauksia. Lisäksi vaarana on markkinoiden avoimuuden ja niillä toteutuvan kilpailun väheneminen sekä kansalaisille ja yrityksille suunnattujen yleishyödyllisten palvelujen tarjonnan heikentyminen. Sen vuoksi tällä asetuksella olisi myös helpotettava, edistettävä ja säänneltävä alojen välistä yhteentoimivuutta, millä tuettaisiin digitaalisten julkisten palvelujen esteiden, yhteensopimattomuuksien ja hajanaisuuden poistamista.
- (14) Jotta voitaisiin estää hajanaisuus yhteentoimivuuden kehittämisessä unionissa, olisi edistettävä unionin yhteistä käsitystä yhteentoimivuudesta ja kokonaisvaltaista lähestymistapaa yhteentoimivuusratkaisuihin. Jäsennellyllä yhteistyöllä olisi tuettava toimenpiteitä, joilla edistetään digivalmiita ja sisäänrakennettuun yhteentoimivuuteen perustuvia toimintapoliittisia järjestelyjä. Lisäksi sillä olisi edistettävä sellaisten digitaalipalveluinfrastruktuurien ja niiden komponenttien tehokasta hallintaa ja käyttöä unionin yksiköissä ja julkisen sektorin elimissä, jotka mahdollistavat kestävien ja tehokkaiden julkisten palvelujen luomisen ja toiminnan, tarkoituksena varmistaa niiden saatavuus kaikkein alimmillakin hallintotasoilla.

- (15) Unionin yksiköt ja julkisen sektorin elimet voivat asettaa Euroopan laajuisia digitaalisia julkisia palveluja koskevia sitovia vaatimuksia. Sen varmistamiseksi, että tällaisten palvelujen yhteydessä voidaan vaihtaa tietoja rajojen yli, olisi otettava käyttöön mekanismi, jonka avulla voidaan tunnistaa rajat ylittävän yhteentoimivuuden oikeudellisia, organisatorisia, semanttisia tai teknisiä esteitä, jäljempänä 'yhteentoimivuusarviointi'. Kyseisellä mekanismilla olisi varmistettava, että rajat ylittävän yhteentoimivuuden näkökohdat otetaan asianmukaisesti huomioon kaikissa päätöksissä, joilla voi olla vaikutusta tällaisten palvelujen suunnitteluun.
- (16) Sitovien vaatimusten asettamiseksi Euroopan laajuisille digitaalisille julkisille palveluille on tärkeää kiinnittää erityistä huomiota yhteentoimivuuteen mahdollisimman varhaisessa vaiheessa poliittista päätöksentekoa ja noudattaa digitalisaatio oletusarvona -periaatetta sekä sisäänrakennettuun yhteentoimivuuteen perustuvaa toimintaperiaatetta. Sen vuoksi unionin yksikkö tai julkisen sektorin elin, joka aikoo asettaa sitovia vaatimuksia yhdelle tai useammalle Euroopan laajuiselle digitaaliselle julkiselle palvelulle, joka vaikuttaa rajat ylittävään yhteentoimivuuteen esimerkiksi päätöksessä (EU) 2022/2481 tarkoitettujen tärkeimpien julkisten palvelujen digitalisoinnin yhteydessä, olisi tehtävä yhteentoimivuusarviointi. Jäsenvaltio voi tämän tehtävän vaikuttavuuden ja tehokkuuden varmistamiseksi päättää sisäisistä resursseista ja omien julkisen sektorin elintensä välisestä yhteistoiminnasta, joita tarvitaan kyseisten yhteentoimivuusarviointien suorittamisen tukemiseksi.

- (17) Yhteentoimivuusarviointi on tarpeen, jotta voidaan saada käsitys suunniteltujen vaatimusten vaikutusten laajuudesta ja ehdottaa toimenpiteitä etujen hyödyntämiseksi ja mahdollisten kustannusten ottamiseksi huomioon. Tilanteissa, joissa yhteentoimivuusarviointi ei ole pakollinen, unionin yksikön tai julkisen sektorin elimen olisi voitava tehdä yhteentoimivuusarviointi vapaaehtoisuuden pohjalta. Tällä asetuksella edistetään näin ollen yhteentoimivuutta yleisesti.
- (18) Sitoviin vaatimuksiin kuuluvat lakiin, asetukseen, hallinnolliseen määräykseen, sopimukseen, tarjouspyyntöön tai muuhun viralliseen asiakirjaan sisältyvät velvoitteet, kiellot, ehdot tai arviointiperusteet taikka oikeudelliset, organisatoriset, semanttiset tai tekniset rajoitukset. Sitovat vaatimukset vaikuttavat siihen, miten Euroopan laajuisia digitaalisia julkisia palveluja ja niiden tarjoamiseen käytettäviä verkko- ja tietojärjestelmiä suunnitellaan, hankitaan, kehitetään ja toteutetaan, ja näin ollen ne vaikuttavat kyseisten palvelujen yhteydessä vastaanotettavien ja toimitettavien tietojen kulkuun. Sellaiset tehtävät, joiden yhteydessä ei tehdä merkittäviä muutoksia eikä turvallisuuteen liittyviä tai teknisiä päivityksiä, kuten kehittävä ylläpito, tai pelkän standardimuotoisen tieto- ja viestintätekniikan laitteiston hankkiminen eivät kuitenkaan yleensä vaikuta Euroopan laajuisen digitaalisten julkisten palvelujen rajat ylittävään yhteentoimivuuteen eivätkä sen vuoksi johda tässä asetuksessa tarkoitetun pakollisen yhteentoimivuusarvioinnin tekemiseen.

- (19) Yhteentoimivuusarviointien tekemiseen sovellettavan lähestymistavan olisi oltava oikeasuhteinen ja sen mukaan eritelty, millä tasolla ja missä laajuudessa arvioinnit suoritetaan. Joissakin olosuhteissa voi olla järkevää ja taloudellista, että yhteentoimivuusarviointi kattaa enemmän kuin yksittäisen hankkeen, myös silloin, kun julkisen sektorin elimet aikovat luoda yhteisen sovelluksen tai käsittelyalustan. Tällaisissa tapauksissa yhteentoimivuusarviointi olisi erittäin suotavaa suunnata Yhteentoimiva Eurooppa -tavoitteita pidemmälle kohti täyden yhteentoimivuuden saavuttamista. Yksittäisen hankkeen toteutuksen tasolla, esimerkiksi paikallishallinnossa, tehtäviä yhteentoimivuusarviointeja koskevien vaatimusten olisi vastaavasti oltava käytännönläheisiä ja mahdollistettava suppea tarkasteluala, ottaen huomioon se, että yhteentoimivuusarvioinneista saadaan yleensä suurempi hyöty toimintapolitiikan suunnittelun sekä viitearkkitehtuurin, eritelmien ja standardien kehittämisen varhaisvaiheissa. Lautakunnan olisi yhteentoimivuusarvioinnin sisältöä koskevaa ohjeistusta hyväksyessään otettava huomioon muun muassa alueellisten ja paikallisten julkisen sektorin elinten valmiudet ja vältettävä kohtuutonta hallinnollista raskautta.
- (20) Asiaan välittömästi liittyviä tahoja tai näiden edustajia kuullessaan unionin yksikön tai julkisen sektorin elimen olisi voitava käyttää vakiintuneita kuulemiskäytäntöjä ja ajantasaisia tietoja.

- (21) Yhteentoimivuusarvioinnissa olisi arvioitava suunniteltujen, Euroopan laajuisille digitaalisille julkisille palveluille asetettavien sitovien vaatimusten vaikutuksia rajat ylittävään yhteentoimivuuteen ottaen huomioon esimerkiksi kyseisten vaikutusten alkuperä, luonne, erityisyys ja mittakaava. Kyseisen arvioinnin tulokset olisi otettava huomioon määriteltäessä asianmukaisia toimenpiteitä, jotka on toteutettava Euroopan laajuisia digitaalisia julkisia palveluja koskevien sitovien vaatimusten asettamiseksi tai muuttamiseksi.
- (22) Unionin yksikön tai julkisen sektorin elimen olisi julkaistava raportti yhteentoimivuusarvioinnin tuloksista julkisessa paikassa, jonka ovat osoittaneet kansalliset toimivaltaiset viranomaiset tai unionin yksiköiden osalta yhteentoimivuuskoordinaattorit, ja ainakin koneellisesti luettavassa muodossa verkkosivustolla. Raportin julkaiseminen ei saisi vaarantaa teollis- ja tekijänoikeuksia eikä liikesalaisuuksia, ja sitä olisi rajoitettava, jos se on perusteltua yleiseen järjestykseen tai turvallisuuteen liittyvistä syistä. Henkilötietojen suojaa koskevaa unionin oikeutta olisi noudatettava. Unionin yksikön tai julkisen sektorin elimen olisi jaettava yhteentoimivuusarvioinnin tulokset sähköisessä muodossa lautakunnalle. Lautakunnan olisi tehtävä analyysi sen pohjalta ja esitettävä ehdotuksia Euroopan laajuisten digitaalisten julkisten palvelujen rajat ylittävän yhteentoimivuuden parantamiseksi. Lautakunnan ehdotukset olisi julkaistava Yhteentoimiva Eurooppa -portaalissa.

- (23) Yhteentoimivuusarviointien tulospöytäkirjoille tarvitaan yhteinen tarkistuslista, jotta voidaan helpottaa kyseisten arviointien tekoa koskevia unionin yksiköiden ja julkisen sektorin elinten tehtäviä ja jotta lautakunta voi laatia niiden tuloksiin perustuvia suosituksia rajat ylittävän yhteentoimivuuden parantamiseksi. Sen mukaisesti yhteentoimivuuden arviointimenettelyn tuloksista laadittavassa raportissa olisi esitettävä yhteenveto arvioidun vaatimuksen vaikutuksista rajat ylittävän yhteentoimivuuden oikeudellisiin, organisatorisiin, semanttisiin, teknisiin ja hallinnollisiin seikkoihin ja ilmoitettava tällaisiin vaikutuksiin puuttumiseksi käytetyn Yhteentoimiva Eurooppa -ratkaisun tyyppi ja vielä käsittelemättä olevat jäljellä olevat esteet. Kyseisen yhteisen tarkistuslistan käyttöä olisi selvitettävä tarkemmin lautakunnan antamalla ohjeistuksella.
- (24) Komission olisi tarjottava käyttäjäystävällisiä keinoja arviointien tulosten käsittelyyn ja toimittamiseen, myös koneluettavassa muodossa. Yhteentoimivuusarviointien tulospöytäkirjojen käsittelyyn tarkoitetun verkkotyökalun avulla olisi tarjottava käyttöön yksinkertainen ja käyttäjäystävällinen käyttöliittymä tällaisten raporttien laatimiseen ja julkaisemiseen. Koneluettavassa muodossa esitetyt standardoituja raportointituloksia voitaisiin käyttää seuranta- ja tarkoituksiin. Tällaisella työkalulla olisi myös helpotettava automaattikäännösten tekemistä, ja se olisi integroitava Yhteentoimiva Eurooppa -portaaliin. Yhteentoimivuuden ja saumattoman integroinnin edistämiseksi verkkotyökalussa olisi myös käytettävä ja noudatettava yhteentoimivuusarviointien tulospöytäkirjoissa olevan yhteisen tarkistuslistan pohjalta tuotettua avoimen datan mallia. Olennaisen tärkeää on tarjota sellainen sovellusrajapinta (application programming interface), jonka myötä työkalu voidaan integroida olemassa oleviin raportointialustoihin ja maksimoida siten työkalun käyttökelpoisuus ja tehokkuus kaikkien sidosryhmien kannalta. Vaikka verkkotyökalun käytön olisi oltava vapaaehtoista, olisi katsottava, että toimittamalla tarvittavat tiedot ja sallimalla niiden julkaiseminen Yhteentoimiva Eurooppa -portaaliin täytetään unionin yksikön tai julkisen sektorin elimen velvoite julkaista julkisessa paikassa raportti yhteentoimivuusarviointien tuloksista.

- (25) Yhteentoimivuusratkaisuja hakevien unionin yksiköiden tai julkisen sektorin elinten olisi voitava pyytää muilta unionin yksiköiltä tai julkisen sektorin elimiltä kyseisten yksiköiden tai elinten käyttämiä yhteentoimivuusratkaisuja, kuten hyviä käytäntöjä, eritelmiä ja ohjelmistokoodoja, ja niihin liittyvää dokumentaatiota. Ratkaisujen jakamisen olisi oltava lähtökohtainen toimintaperiaate. Unionin yksiköiden tai julkisen sektorin elinten olisi lisäksi pyrittävä kehittämään uusia yhteentoimivuusratkaisuja tai kehittämään edelleen olemassa olevia yhteentoimivuusratkaisuja. Siinä yhteydessä niiden olisi asetettava etusijalle ratkaisut, joihin ei liity rajoittavia lisensointiehtoja, jos tällaiset ratkaisut ovat toisiaan vastaavia. Yhteentoimivuusratkaisujen jakamista ei kuitenkaan olisi katsottava vaatimukseksi siitä, että unionin yksiköiden ja julkisen sektorin elinten on luovuttava teollis- ja tekijänoikeuksistaan.
- (26) Kun julkishallinnot jakavat ratkaisujaan muille julkishallinnoille tai kansalaisille, ne toimivat yleisen edun mukaisesti. Tämän merkitys korostuu erityisesti innovatiivisten teknologioiden kohdalla. Esimerkiksi lähdekoodin avoimuus tekee algoritmeista läpinäkyviä ja mahdollistaa riippumattoman auditoinnin ja rakenneosien uudelleenkäytön. Yhteentoimivuusratkaisujen jakamisessa julkishallintojen kesken olisi luotava edellytykset julkisen sektorin digitaali teknologian avoimelle ekosysteemille, joka voi tuottaa monia etuja.
- (27) Seuratessaan suositeltujen yhteentoimivuusratkaisujen johdonmukaisuutta ja ehdottaessaan toimenpiteitä, joilla varmistetaan niiden yhteensopivuus sellaisten olemassa olevien ratkaisujen kanssa, joilla on sama tarkoitus, lautakunnan olisi otettava huomioon ratkaisujen vanheneminen.

- (28) Eurooppalaisilla yhteentoimivuusperiaatteilla olisi varmistettava johdonmukaisuus, ja ne olisi tunnustettava ainoaksi viitekehikseksi unionin toimintaperiaatteelle julkisen sektorin yhteentoimivuutta koskevissa asioissa. Lisäksi yksittäisten sektorien, hallinnonalojen ja hallintotasojen tarpeisiin voidaan vastata erikoistuneilla yhteentoimivuuspuitteilla. Kyseisten puitteiden, jotka eivät ole sitovia, olisi edistettävä yhteentoimivuuksratkaisujen käyttöönottoa ja sisäänrakennettuun yhteentoimivuuteen perustuvaa lähestymistapaa.
- (29) Eurooppalaisilla yhteentoimivuusperiaatteilla olisi muun muassa edistettävä monikielisuuden periaatteen noudattamista julkisella sektorilla.
- (30) Eurooppalaiset yhteentoimivuusperiaatteet olisi laadittava lautakunnassa. Lautakunnassa olisi oltava yksi edustaja kustakin jäsenvaltiosta ja yksi komission edustaja. Näin ollen jäsenvaltioilla yhdessä komission kanssa on keskeinen rooli eurooppalaisten yhteentoimivuusperiaatteiden laatimisessa ja käyttöönotossa. Lautakunnan olisi tarvittaessa päivitettävä eurooppalaisia yhteentoimivuusperiaatteita.
- (31) Eurooppalaisten yhteentoimivuusperiaatteiden täydennykseksi laadittavissa erikoistuneissa yhteentoimivuuspuitteissa olisi otettava huomioon unionin tasolla kehitetyt, jo olemassa olevat alakohtaiset puitteet, kuten terveydenhuoltoalalla, eivätkä ne saisi vaikuttaa niihin.

- (32) Yhteentoimivuus on suoraan yhteydessä avoimiin eritelmiin ja standardeihin ja riippuvainen niiden käytöstä. Sen vuoksi unionin julkisen sektorin olisi voitava sopia monialaisista avoimista eritelmistä ja muista ratkaisusta yhteentoimivuuden edistämiseksi. Uudessa toimintakehyksessä olisi säädettävä selkeästä prosessista, joka koskee merkinnällä 'Yhteentoimiva Eurooppa -ratkaisu' osoitettavien suositeltujen yhteentoimivuusratkaisujen käyttöönottoa ja edistämistä tulevaisuudessa. Tällä tavoin julkinen sektori edustaa koordinoitumpaa yhteistä kantaa ja tuo julkisen sektorin tarpeita ja julkisia arvoja esiin laajemmissa keskusteluissa. Lautakunnan olisi sovittava yhteentoimivuusratkaisuissa noudatettavista yleisistä arviointiperusteista. Lautakunnan olisi voitava perua suosituksensa. Jos lautakunta peruuttaa suosituksensa, merkintä 'Yhteentoimiva Eurooppa -ratkaisu' olisi poistettava asiaankuuluvista yhteentoimivuusratkaisuista ja kyseiset yhteentoimivuusratkaisut voitaisiin tarvittaessa poistaa Yhteentoimiva Eurooppa -portaalista.
- (33) Monia julkisen sektorin käyttämiä yhteentoimivuseritelmiä voitaisiin johtaa voimassa olevasta unionin oikeudesta. Näin ollen on tarpeen luoda yhteys kaikkien niiden Euroopan laajuisia digitaalisia julkisia palveluja koskevien eritelmien välille, joiden käyttö on unionin oikeuden nojalla pakollista. Toimeenpanoviranomaisten ei ole aina helppo löytää vaatimuksia viimeisimmässä ja koneluettavassa muodossa. Yhteentoimiva Eurooppa -portaalin muodossa olevan keskitetyn asiointipisteen ja tällaisiin vaatimuksiin liittyvän informaation metadatta koskevien selkeiden sääntöjen tarkoituksena on auttaa julkisen sektorin elimiä varmistamaan, että niiden digitaalisten palvelujen infrastruktuurit ovat nykyisten ja tulevien sääntöjen mukaisia.

- (34) Yhteentoimiva Eurooppa -portaalia olisi kehitettävä olemassa olevien aloitteiden pohjalta, ja se olisi perustettava yhteentoimivuusratkaisujen sekä yhteentoimivuutta koskevien arviointien ja tietämyksen sekä yhteentoimivuusyhteisön helppokäyttöisenä tietolähteenä. Yhteentoimiva Eurooppa -portaali olisi perustettava linkiksi virallisiin lähteisiin, ja tällä asetuksella perustetun Yhteentoimiva Eurooppa -yhteisön olisi voitava antaa siihen panoksensa.
- (35) Yhteentoimiva Eurooppa -portaalissa olisi asetettava yleisesti saataville löydettävissä olevia yhteentoimivuusratkaisuja, joissa noudatetaan avoimuutta, käyttömahdollisuutta, teknologianeutraaliutta, uudelleenkäytettävyyttä, turvallisuutta ja yksityisyyttä koskevia eurooppalaisia yhteentoimivuusperiaatteita. Olisi erotettava selvästi toisistaan lautakunnan suosittelemat Yhteentoimiva Eurooppa -ratkaisut ja muut yhteentoimivuusratkaisut, kuten ne, joita julkishallinnot jakavat aktiivisesti uudelleen käytettäväksi tai jotka liittyvät unionin toimintapolitiikkoihin ja asiaankuuluviin kansallisissa portaaleissa oleviin ratkaisuihin. Yhteentoimiva Eurooppa -portaalin käyttötapauksia olisi voitava hakea maittain tai niiden tukemien yksittäisten julkisten palvelujen tyyppien perusteella. Lautakuntaa olisi kuultava tavasta, jolla ratkaisut on määrätty ryhmitellä Yhteentoimiva Eurooppa -portaalissa.
- (36) Koska avoimen lähdekoodin ansiosta käyttäjät voivat aktiivisesti arvioida ja tutkia ratkaisujen yhteentoimivuutta ja tietoturvallisuutta, on tärkeää, että yhteentoimivuusratkaisujen toteutuksen tukena käytetään avointa lähdekoodia. Tässä yhteydessä olisi edistettävä avoimen lähdekoodin lisenssien käyttöä, jotta voidaan parantaa lisenssien oikeudellista selkeyttä ja vastavuoroista tunnustamista jäsenvaltioissa. Komissiolla on jo tarjolla Euroopan unionin yleisen lisenssin (EURL-lisenssi) muodossa ratkaisu tällaiseen lisensointiin. Jäsenvaltioiden portaaleissa, joihin on koottu Yhteentoimiva Eurooppa -portaaliin linkitettyjä avoimen lähdekoodin ratkaisuja, olisi voitava käyttää EURL-lisenssejä, tosin tällaisissa portaaleissa voidaan mahdollisesti sallia myös muiden avoimen lähdekoodin lisenssien käyttäminen.

- (37) Sähköisesti toimitetut tai hallinnoidut unionin julkiset palvelut ovat tällä hetkellä usein riippuvaisia unionin ulkopuolisista toimittajista. On kuitenkin unionin strategisten etujen mukaista varmistaa, että se säilyttää keskeiset teknologiset valmiudet ja kehittää niitä digitaalisten sisämarkkinoidensa turvaamiseksi ja erityisesti palveluntarjonnan turvaamiseksi, kriittisten verkko- ja tietojärjestelmien suojaamiseksi ja tärkeimpien julkisten palvelujen tarjoamiseksi. Yhteentoimiva Eurooppa -tukitoimien olisi autettava julkishallintoja kehittymään ja tarttumaan uusiin haasteisiin ja mahdollisuuksiin uusilla toiminta-aloilla rajat ylittävissä yhteyksissä. Yhteentoimivuus on edellytys sille, että vältetään lukkiutuminen tiettyyn teknologiaan, mahdollistetaan tekninen kehitys ja edistetään innovointia, minkä olisi myös parannettava unionin maailmanlaajuista kilpailukykyä, häiriönsietokykyä ja avointa strategista riippumattomuutta.
- (38) On tarpeen perustaa hallintomekanismi helpottamaan unionin toimintapolitiikkojen täytäntöönpanoa yhteentoimivuuden varmistavalla tavalla. Kyseisessä mekanismissa olisi keskityttävä toimintapolitiikkojen yhteentoimivaan digitaaliseen täytäntöönpanoon sen jälkeen, kun ne on hyväksytty säädösten muodossa, ja sen avulla olisi kehitettävä yhteentoimivuusratkaisuja tarvelähtöisesti. Mekanismin olisi tuettava julkisen sektorin elimiä. Lautakunnan olisi ehdotettava toimintapolitiikan täytäntöönpanoa koskevia, julkisen sektorin elimiä tukevia tukihankkeita komissiolle, jonka olisi päätettävä tukihankkeiden mahdollisesta perustamisesta ottaen asianmukaisesti huomioon mahdollisen tarpeen sellaisille toimintapolitiikan versioille, jotka eivät ole velvoittavia ja jotka ovat toteutettavissa konesuoritteisesti, kuten täytäntöönpanon viitemallit tai viitelähekoodi, jotka ovat käytettävissä kaikilla hallintotasoilla.

- (39) Kaikkien hallintotasojen olisi tehtävä yhteistyötä innovatiivisten organisaatioiden, mukaan lukien yritykset ja voittoa tavoittelemattomat yhteisöt, kanssa julkisten palvelujen suunnittelussa, kehittämisessä ja toteutuksessa. Julkisen sektorin elinten, tutkimus- ja oppilaitosten, startup-yritysten ja innovatiivisten pk-yritysten sekä kansalaisyhteiskunnan organisaatioiden (CivicTech) välisen GovTech-yhteistyön tukeminen on toimiva tapa tukea julkisen sektorin innovointia ja joustavuutta sekä edistää yhteentoimivuuden työkalujen käyttöä yksityisen ja julkisen sektorin välillä. Tukemalla unionissa avointa GovTech-ekosysteemiä, joka kokoaa yhteen julkiset ja yksityiset toimijat yli rajojen ja jossa on mukana hallinnon eri tasoja, olisi sallittava innovatiivisten aloitteiden kehittäminen GovTech-yhteentoimivuusratkaisujen suunnittelun ja käyttöönoton osalta.
- (40) Yhteisten innovointitarpeiden ja -painopisteiden määrittäminen ja huomion kiinnittäminen yhteisiin GovTech- ja kokeilutoimiin yli rajojen auttaisi unionin julkisen sektorin elimiä jakamaan tietoa riskeistä, saaduista kokemuksista ja innovaatiotoimien tuloksista. Kyseisissä toimissa hyödynnetään erityisesti unionin runsasta teknologia-alan startup- ja pk-yritysten kirjoa. Menestyksekkäillä GovTech-hankkeilla ja innovaatiotoimilla, joita pilotoitaisiin Yhteentoimiva Eurooppa -innovaatiotoimilla, olisi edistettävä GovTech-työkalujen ja yhteentoimivuusratkaisujen laajempaa uudelleenkäyttöä.

- (41) Yhteentoimiva Eurooppa -tukitoimenpiteet voisivat hyötyä turvallisista kokeiluympäristöistä, kun samalla varmistetaan, että innovointi on vastuullista ja että käyttöön otetaan asianmukaisia riskinhallintatoimenpiteitä ja varotoimia. Jotta oikeudellisesta kehyksestä saataisiin innovointiystävällinen, tulevaisuuden vaatimukset huomioon ottava ja häiriönsietokykyinen, tällaisia hankkeita olisi voitava toteuttaa yhteentoimivuuden sääntelyn testiympäristöissä. Yhteentoimivuuden sääntelyn testiympäristöjen olisi koostuttava valvotuista testausympäristöistä, jotka helpottavat innovatiivisten ratkaisujen kehittämistä ja testaamista ennen kuin tällaiset ratkaisut integroidaan julkisen sektorin verkko- ja tietojärjestelmiin. Yhteentoimivuuden sääntelyn testiympäristöjen perustamisella olisi pyrittävä edistämään yhteentoimivuutta innovatiivisten ratkaisujen avulla luomalla hallittu koe- ja testausympäristö, jotta varmistetaan kyseisten ratkaisujen yhdenmukaisuus tämän asetuksen ja muun asiaankuuluvan unionin oikeuden ja kansallisen lainsäädännön kanssa, parannetaan innovoijien ja toimivaltaisten viranomaisten oikeusvarmuutta ja lisätään ymmärrystä uusien ratkaisujen mahdollisuuksista, esiin nousevista riskeistä ja vaikutuksesta. Jotta voidaan varmistaa yhdenmukainen täytäntöönpano kaikkialla unionissa ja saavuttaa mittakaavaedut, on aiheellista vahvistaa yhteiset säännöt yhteentoimivuuden sääntelyn testiympäristöjen toteutusta varten. Euroopan tietosuojavaltuutetulla on toimivaltuudet määrätä yhteentoimivuuden sääntelyn testiympäristöjen yhteydessä unionin yksiköille hallinnollisia sakkoja asetuksen (EU) 2018/1725 58 artiklan 2 kohdan i alakohdan mukaisesti.

- (42) On tarpeen vahvistaa säännöt muihin tarkoituksiin kerättyjen henkilötietojen käytöstä tiettyjen yleisen edun mukaisten yhteentoimivuusratkaisujen kehittämiseksi yhteentoimivuuden sääntelyn testiympäristössä asetuksen (EU) 2016/679 6 artiklan 4 kohdan ja asetuksen (EU) 2018/1725 5 artiklan mukaisesti ja rajoittamatta Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2016/680¹⁰ 4 artiklan 2 kohdan soveltamista. Kaikkia muita asetusten (EU) 2016/679 ja (EU) 2018/1725 ja direktiivin (EU) 2016/680 mukaisia rekisterinpitäjien velvoitteita ja rekisteröityjen oikeuksia sovelletaan edelleen. Tämä asetus ei etenkään muodosta asetuksen (EU) 2016/679 22 artiklan 2 kohdan b alakohdassa tai asetuksen (EU) 2018/1725 24 artiklan 2 kohdan b alakohdassa tarkoitettua oikeusperustaa. Tämän asetuksen tarkoituksena on säätää ainoastaan henkilötietojen käsittelystä yhteentoimivuuden sääntelyn testiympäristössä. Kaikenlainen muu tämän asetuksen soveltamisalaan kuuluva henkilötietojen käsittely edellyttäisi erillistä oikeusperustaa.
- (43) Unionin yksiköiden ja julkisen sektorin elinten suorittaman henkilötietojen käsittelyn läpinäkyvyyden lisäämiseksi Yhteentoimiva Eurooppa -portaalissa olisi annettava tietoa henkilötietojen käsittelystä yhteentoimivuuden sääntelyn testiympäristöissä asetusten (EU) 2016/679 ja (EU) 2018/1725 mukaisesti.

¹⁰ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2016/680, annettu 27 päivänä huhtikuuta 2016, luonnollisten henkilöiden suojelusta toimivaltaisten viranomaisten suorittamassa henkilötietojen käsittelyssä rikosten ennalta estämistä, tutkimista, paljastamista tai rikoksiin liittyviä syytetoimia tai rikosoikeudellisten seuraamusten täytäntöönpanoa varten sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta ja neuvoston puitepäätöksen 2008/977/YOS kumoamisesta (EUVL L 119, 4.5.2016, s. 89).

- (44) Yhteentoimivuuskysymysten tuntemusta on parannettava erityisesti julkisen sektorin työntekijöiden keskuudessa. Jatkuva koulutus on tältä osin keskeistä, ja aiheeseen liittyvää yhteistyötä ja koordinointia olisi edistettävä. Yhteentoimiva Eurooppa -ratkaisuja koskevan koulutuksen lisäksi kaikkien aloitteiden olisi mahdollisuuksien mukaan perustuttava tai tukeuduttava kokemusten ja ratkaisujen jakamiseen ja parhaiden käytäntöjen vaihtoon. Tätä varten komission olisi kehitettävä koulutuskursseja ja -materiaalia ja edistettävä yhteentoimivuuskysymyksiä koskevan sertifiointiohjelman kehittämistä tarkoituksena edistää parhaita käytäntöjä, henkilöstöresurssien pätevyyttä ja huippuosaamisen kulttuuria. Komission olisi vaikutettava julkisen sektorin yhteentoimivuutta koskevan koulutuksen yleiseen saatavuuden ja käytön lisäämiseen kansallisella, alueellisella ja paikallisella tasolla unionin digitaalisia taitoja edistävien strategioiden mukaisesti. Komission ja jäsenvaltioiden olisi edistettävä valmiuksien kehittämistä erityisesti julkishallinnoissa tämän asetuksen täytäntöön panemiseksi tarvittavan uudelleen- ja täydennyskoulutuksen avulla.

- (45) Jotta voidaan luoda mekanismi, jolla helpotetaan keskinäistä oppimista unionin yksiköiden ja julkisen sektorin elinten piirissä sekä parhaiden käytäntöjen jakamista Yhteentoimiva Eurooppa -ratkaisujen toteuttamiseksi kaikissa jäsenvaltioissa, on tarpeen vahvistaa vertaisarviointiprosessia koskevat säännökset. Vertaisarvioinnin avulla olisi voitava saada arvokasta tietoa ja antaa suosituksia tällaisen arvioinnin kohteena olevalle julkisen sektorin elimelle. Sillä voitaisiin erityisesti helpottaa teknologioiden, työkalujen, toimenpiteiden ja prosessien siirtoa vertaisarviointiin osallistuvien kesken. Vertaisarvioinnilla olisi luotava toimiva polku parhaiden käytäntöjen jakamiselle yhteentoimivuuskyvyltään eritasoisten jäsenvaltioiden ja unionin yksiköiden kesken. Vertaisarviointi olisi voitava tehdä vapaaehtoisuuden pohjalta unionin yksikön tai julkisen sektorin elimen pyynnöstä tarvittaessa. Jotta voidaan varmistaa, että vertaisarviointiprosessi on kustannustehokas ja tuottaa selkeitä ja vakuuttavia tuloksia ja jotta voidaan välttää tarpeeton hallinnollinen rasite, komission olisi voitava antaa vertaisarvioinnin menetelmiä ja sisältöä koskevaa ohjeistusta vertaisarvioinnin menetelmistä ja sisällöstä esiin nousseiden tarpeiden perusteella ja kuultuaan lautakuntaa.
- (46) Lautakunnan olisi helpotettava Yhteentoimiva Eurooppa -yhteistyön yleisen suunnan kehittämistä julkisten palvelujen digitaalisen yhteenliittämisen ja yhteentoimivuuden edistämiseksi unionissa ja valvottava kyseiseen yhteistyöhön liittyviä strategisia ja käytännön toimia. Lautakunnan olisi hoidettava tehtävänsä ottaen huomioon olemassa olevia verkko- ja tietojärjestelmiä varten jo käyttöönotetut rajat ylittävää yhteentoimivuutta koskevat säännöt ja ratkaisut.

- (47) Tiettyjen jo perustettujen unionin yksiköiden, kuten Euroopan datainnovaatiolautakunnan ja eurooppalaisen terveysdata-avaruuden neuvoston, tehtävänä on muun muassa parantaa yhteentoimivuutta tietyllä hallinnonalalla tai toimintapoliittisella tasolla. Minkään olemassa olevan yksikön tehtävänä ei kuitenkaan ole käsitellä Euroopan laajuisille digitaalisille julkisille palveluille asetettuja sitovia vaatimuksia. Lautakunnan olisi tuettava unionin yksiköitä, jotka työskentelevät Euroopan laajuisten digitaalisten julkisten palvelujen rajat ylittävän yhteentoimivuuden kannalta merkityksellisten toimintapolitiikkojen, toimien ja ratkaisujen parissa, esimerkiksi semanttisen yhteentoimivuuden osalta data-avaruuksien datan siirrettävyyttä ja uudelleenkäytettävyyttä varten. Lautakunnan olisi oltava vuorovaikutuksessa kaikkien asiaankuuluvien unionin yksiköiden kanssa, jotta voidaan varmistaa rajat ylittävää yhteentoimivuutta koskevien toimien ja alakohtaisten toimien johdonmukaisuus ja synergiat. Tätä varten komissio voi lautakunnan puheenjohtajana kutsua kokouksiin jonkin käsiteltävänä olevan aiheen erityisasiantuntijoita, myös alue- ja paikallisviranomaisten sekä avoimen lähteen yhteisöjen ja standardointiyhteisöjen edustajia.
- (48) Julkisen sektorin yhteentoimivuuden eteenpäin vieminen edellyttää asiantuntijoiden, alan käytännön toimijoiden, käyttäjien ja asiasta kiinnostuneiden kansalaisten aktiivista osallistumista ja sitoutumista kaikissa jäsenvaltioissa. Kyseinen ponnistus ulottuu kaikille hallinnon tasoille, niin kansalliselle, alueelliselle kuin paikallisellekin, ja edellyttää sitä, että mukaan otetaan kansainväliset kumppanit, tutkimus- ja oppilaitokset sekä asiaankuuluvat yhteisöt ja yksityinen sektori. Jotta voitaisiin hyödyntää niiden asiantuntemusta, osaamista ja luovuutta, Yhteentoimiva Eurooppa -yhteisön, joka on erityinen foorumi, olisi autettava kanavoimaan palautetta, käyttäjätarpeita ja operatiivisia tarpeita sekä tunnistamaan jatkokehitysaloja ja yhteentoimivuusyhteistyön painopistealueita unionissa. Yhteentoimiva Eurooppa -yhteisön perustamisella olisi tuettava yhteentoimivuuden kannalta keskeisten strategisten ja operatiivisten toimijoiden välistä koordinointia ja yhteistyötä.

- (49) Yhteentoimiva Eurooppa -yhteisön olisi oltava avoin kaikille asiasta kiinnostuneille. Yhteentoimiva Eurooppa -yhteisöön liittymisestä olisi tehtävä mahdollisimman helppoa ilman turhia esteitä tai hallinnollisia rasitteita. Yhteentoimiva Eurooppa -yhteisön olisi saatettava yhteen julkisia ja yksityisiä sidosryhmiä, myös kansalaisia, joilla on asiantuntemusta rajat ylittävän yhteentoimivuuden alalta ja jotka edustavat eri taustoja, kuten tiedeyhteisöä, tutkimusta ja innovointia, koulutusta, standardointia ja eritelmien laadintaa, yrityksiä ja julkishallintoa kaikilta tasoilta. Aktiivista osallistumista Yhteentoimiva Eurooppa -yhteisöön olisi kannustettava, myös esittämällä tukitoimenpiteitä ja rahoitusmahdollisuuksia.
- (50) Jotta varmistetaan tämän asetuksen vaikuttava ja tehokas täytäntöönpano, on tarpeen nimetä täytäntöönpanosta vastaavat kansalliset toimivaltaiset viranomaiset. Monissa jäsenvaltioissa tietyillä tahoilla on jo yhteentoimivuuden kehittämiseen liittyviä tehtäviä. Kyseisten tahojen olisi voitava ottaa hoitaakseen tämän asetuksen mukaisen toimivaltaisen viranomaisen tehtävä, ja jos jäsenvaltiossa on useampi kuin yksi kansallinen toimivaltainen viranomainen, niiden joukosta olisi nimettävä keskitetty yhteyspiste.
- (51) Olisi laadittava Yhteentoimiva Eurooppa -agenda, jota käytettäisiin unionin yhteentoimivuusratkaisuihin tehtävien julkisten investointien pääasiallisena koordinoituvälineenä ja jossa esitettäisiin etenemissuunnitelma tämän asetuksen täytäntöönpanolle. Siinä olisi esitettävä kattava yleiskuva alan rahoitusmahdollisuuksista ja rahoitussitoumuksista, ja sen olisi mahdollisuuksien mukaan katettava asiaan liittyvät unionin ohjelmat. Tämän olisi edistettävä synergioiden luomista, yhteentoimivuuden kehittämiseen liittyvän rahoitustuen koordinoitua ja päällekkäisyyksien välttämistä kaikilla hallintotasoilla.

- (52) Olisi kerättävä tietoa, jotta voidaan antaa ohjeistusta tämän asetuksen vaikuttavaan ja tehokkaaseen täytäntöönpanoon, mukaan lukien tiedot lautakunnan työn tueksi ja aineistoa arviointiin, joka tehdään tästä asetuksesta paremmasta lainsäädännöstä 13 päivänä huhtikuuta 2016 tehdyn toimielinten sopimuksen¹¹ mukaisesti. Sen vuoksi komission olisi seurattava ja arvioitava tätä asetusta. Arvioinnin olisi perustuttava seuraaviin viiteen perusteeseen, jotka ovat tehokkuus, tuloksellisuus, merkityksellisyys, johdonmukaisuus ja lisäarvo, ja erityistä huomiota olisi kiinnitettävä siihen, mikä on tämän asetuksen vaikutus Euroopan laajuisten digitaalisten julkisten palvelujen rajat ylittävään yhteentoimivuuteen tekijänä, joka edistää saumattomasti toimivia ja saavutettavia digitaalisia julkisia palveluja, samoin kuin hallinnollisten rasitteiden vähentymiseen ja tarpeeseen toteuttaa lisätoimenpiteitä ja toimintapolitiikkoja unionin tasolla. Arviointia olisi myös käytettävä pohjana mahdollisten lisätoimenpiteiden vaikutustenarvioinnille. Komission olisi lisäksi, lautakuntaa kuultuaan, laadittava menetelmät, menettely ja indikaattorit seurantaan varten. Seurantamekanismi olisi suunniteltava niin, että minimoidaan jäsenvaltioille koitua hallinnollinen rasite, hyödyntämällä uudelleen, mahdollisuuksien mukaan, olemassa olevia tietolähteitä ja luomalla synergioita olemassa olevien seurantamekanismien kanssa, joita ovat muun muassa digitaalitalouden ja -yhteiskunnan indeksi, sähköisen hallinnon vertailuanalyysit ja päätöksellä (EU) 2022/2481 perustettu digitaalinen vuosikymmen 2030 -ohjelma.

¹¹ EUVL L 123, 12.5.2016, s. 1.

- (53) Komission olisi toimitettava ja esiteltävä Euroopan parlamentille ja neuvostolle vuosittainen kertomus yhteentoimivuudesta unionissa. Kyseiseen kertomukseen olisi sisällytettävä tiedot edistymisestä Euroopan laajuisten digitaalisten julkisten palvelujen rajat ylittävän yhteentoimivuuden osalta, täytäntöönpanoon liittyvien esteiden ja kannustimien sekä ajan myötä saavutettujen tulosten osalta tässä asetuksessa lueteltujen seurannan kohteiden mukaisesti. Niiden indikaattorien osalta, joista ei ole saatavilla tietoja, jäsenvaltioiden olisi toimitettava tiedot hyvissä ajoin lautakunnan kautta sen varmistamiseksi, että kertomuksen esittäminen toteutuu tehokkaasti. Kertomuksen laatu riippuu siitä, onko tiedot saatu ajoissa.
- (54) Jotta voidaan varmistaa tämän asetuksen yhdenmukainen täytäntöönpano, komissiolle olisi siirrettävä täytäntöönpanovaltaa vahvistaa sääntöjä ja edellytyksiä, jotka koskevat yhteentoimivuuden sääntelyn testiympäristöjen perustamista ja käyttöä. Tätä valtaa olisi käytettävä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 182/2011¹² mukaisesti.

¹² Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset (EU) N:o 182/2011, annettu 16 päivänä helmikuuta 2011, yleisistä säännöistä ja periaatteista, joiden mukaisesti jäsenvaltiot valvovat komission täytäntöönpanovallan käyttöä (EUVL L 55, 28.2.2011, s. 13).

- (55) Jäsenvaltiot eivät voi riittävällä tavalla saavuttaa tämän asetuksen tavoitetta eli sisämarkkinoiden lujittamista edistämällä Euroopan laajuisten digitaalisten julkisten palvelujen rajat ylittävää yhteentoimivuutta, vaan se voidaan sen laajuuden ja vaikutusten vuoksi saavuttaa paremmin unionin tasolla. Sen vuoksi unioni voi toteuttaa toimenpiteitä Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 5 artiklassa vahvistetun toissijaisuusperiaatteen mukaisesti. Mainitussa artiklassa vahvistetun suhteellisuusperiaatteen mukaisesti tässä asetuksessa ei ylitetä sitä, mikä on tarpeen kyseisen tavoitteen saavuttamiseksi.
- (56) Tämän asetuksen soveltamista olisi lykättävä kolmella kuukaudella sen voimaantulopäivästä, jotta jäsenvaltioilla ja unionin yksiköillä on riittävästi aikaa valmistautua tämän asetuksen soveltamiseen. Tämä lykkäys on tarpeen lautakunnan ja Yhteentoimiva Eurooppa -yhteisön perustamiseksi ja yhteentoimivuuskoordinaattorien nimeämiseksi. Tässä asetuksessa olisi lisäksi annettava jäsenvaltioille ja unionin yksiköille aikaa valmistella yhteentoimivuusarviointien tehokasta toteutusta ja kullekin jäsenvaltiolle aikaa nimetä yksi tai useampi kansallinen toimivaltainen viranomainen ja keskitetty yhteyspiste. Sen vuoksi säännöksiä, jotka koskevat yhteentoimivuusarviointeja, kansallisia toimivaltaisia viranomaisia ja keskitettyjä yhteyspisteitä, olisi sovellettava yhdeksän kuukauden kuluttua tämän asetuksen voimaantulopäivästä.
- (57) Euroopan tietosuojavaltuutettua on kuultu asetuksen (EU) 2018/1725 42 artiklan 1 kohdan mukaisesti, ja hän on antanut lausunnon¹³ 13 päivänä tammikuuta 2023,

OVAT HYVÄKSYNEET TÄMÄN ASETUKSEN:

¹³ EUVL C 60, 17.2.2023, s. 17.

1 luku

Yleiset säännökset

1 artikla

Kohde ja soveltamisala

1. Tässä asetuksessa säädetään toimenpiteistä, joilla edistetään Euroopan laajuisten digitaalisten julkisten palvelujen rajat ylittävää yhteentoimivuutta ja sen kautta niiden taustalla olevien verkko- ja tietojärjestelmien yhteentoimivuutta vahvistamalla yhteiset säännöt ja hallintokehys.
2. Tätä asetusta sovelletaan unionin yksiköihin ja julkisen sektorin elimiin, jotka sääntelevät, tarjoavat, hallinnoivat tai toteuttavat Euroopan laajuisia digitaalisia julkisia palveluja.
3. Tätä asetusta sovelletaan rajoittamatta jäsenvaltioiden toimivaltaa määritellä, mitä tarkoitetaan julkisilla palveluilla, tai niiden mahdollisuutta vahvistaa kyseisiä palveluja koskevat menettelysäännöt tai tarjota, hallinnoida tai toteuttaa kyseisiä palveluja.
4. Tämä asetus ei rajoita yleistä turvallisuutta, puolustusta ja kansallista turvallisuutta koskeviin toimiin liittyvää jäsenvaltioiden toimivaltaa.
5. Tämä asetus ei edellytä sellaisten tietojen antamista, joiden luovuttaminen olisi vastoin jäsenvaltioiden keskeisiä yleiseen turvallisuuteen, puolustukseen tai kansalliseen turvallisuuteen liittyviä etuja.

2 artikla

Määritelmät

Tässä asetuksessa tarkoitetaan

- 1) 'rajat ylittävällä yhteentoimivuudella' unionin yksiköiden ja jäsenvaltioiden julkisen sektorin elinten kykyä olla vuorovaikutuksessa keskenään rajojen yli jakamalla dataa, tietoja ja tietämystä digitaalisten prosessien kautta noudattaen tällaista rajat ylittävää vuorovaikutusta koskevia oikeudellisia, organisatorisia, semanttisia ja teknisiä vaatimuksia;
- 2) 'Euroopan laajuisilla digitaalisilla julkisilla palveluilla' digitaalisia palveluja, joita unionin yksiköt tai julkisen sektorin elimet tarjoavat toisilleen tai luonnollisille henkilöille taikka oikeushenkilöille unionissa ja jotka edellyttävät vuorovaikutusta jäsenvaltion rajojen yli, unionin yksiköiden kesken tai unionin yksiköiden ja julkisen sektorin elinten välillä niiden verkko- ja tietojärjestelmien kautta;
- 3) 'verkko- ja tietojärjestelmällä' Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2022/2555¹⁴ 6 artiklan 1 alakohdassa määriteltä verkko- ja tietojärjestelmää;

¹⁴ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2022/2555, annettu 14 päivänä joulukuuta 2022, toimenpiteistä kyberturvallisuuden yhteisen korkean tason varmistamiseksi kaikkialla unionissa, asetuksen (EU) N:o 910/2014 ja direktiivin (EU) 2018/1972 muuttamisesta sekä direktiivin (EU) 2016/1148 kumoamisesta (NIS 2 -direktiivi) (EUVL L 333, 27.12.2022, s. 80).

- 4) 'yhteentoimivuusratkaisulla' uudelleenkäytettävää hyödykettä, joka koskee rajat ylittävän yhteentoimivuuden mahdollistamiseen liittyviä oikeudellisia, organisatorisia, semanttisia tai teknisiä vaatimuksia, kuten käsitteelliset viitekehykset, ohjeistukset, viitearkkitehtuurit, tekniset eritelmät, standardit, palvelut ja sovellukset sekä dokumentoidut tekniset komponentit, kuten lähdekoodi;
- 5) 'unionin yksiköillä' Euroopan unionista tehdyllä sopimuksella, Euroopan unionin toiminnasta tehdyllä sopimuksella tai Euroopan atomienergiayhteisön perustamissopimuksella taikka niiden nojalla perustettuja unionin toimielimiä, elimiä, toimistoja ja virastoja;
- 6) 'julkisen sektorin elimellä' Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2019/1024¹⁵ 2 artiklan 1 alakohdassa määriteltyä 'julkisen sektorin elintä';
- 7) 'datalla' Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2022/868¹⁶ 2 artiklan 1 alakohdassa määriteltyä dataa;
- 8) 'koneluettavalla muodolla' direktiivin (EU) 2019/1024 2 artiklan 13 alakohdassa määriteltyä koneellisesti luettavaa muotoa;

¹⁵ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2019/1024, annettu 20 päivänä kesäkuuta 2019, avoimesta datasta ja julkisen sektorin hallussa olevien tietojen uudelleenkäytöstä (EUVL L 172, 26.6.2019, s. 56).

¹⁶ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2022/868, annettu 30 päivänä toukokuuta 2022, eurooppalaisen datan hallinnoinnista ja asetuksen (EU) 2018/1724 muuttamisesta (datanhallinta-asetus) (EUVL L 152, 3.6.2022, s. 1).

- 9) 'GovTechillä' julkisen ja yksityisen sektorin toimijoiden välistä teknologiapohjaista yhteistyötä, joka tukee julkisen sektorin digitalisaatiota;
- 10) 'standardilla' Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1025/2012¹⁷ 2 artiklan 1 alakohdassa määriteltyä standardia;
- 11) 'tieto- ja viestintätekniikan teknisellä eritelmällä' asetuksen (EU) N:o 1025/2012 2 artiklan 5 alakohdassa määriteltyä tieto- ja viestintätekniikan teknistä eritelmaa;
- 12) 'avoimen lähdekoodin lisenssillä' lupaa, jolla oikeudenhaltija yksipuolisen ilmoituksen perusteella sallii ohjelmiston uudelleenkäytön, uudelleenjakamisen ja muuttamisen kaikissa käyttötarkoituksissa ja jolle voidaan asettaa tiettyjä ehtoja ja jonka yhteydessä ohjelmiston lähdekoodi annetaan erotuksetta käyttäjien saataville;
- 13) 'ylimmällä johdolla' kaikkein ylimpään johtotasoon kuuluvaa johtajaa, hallintoelintä tai koordinointi- ja valvontaelintä kunkin unionin yksikön korkean tason hallintojärjestelyjen mukaisesti;

¹⁷ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 1025/2012, annettu 25 päivänä lokakuuta 2012, eurooppalaisesta standardoinnista, neuvoston direktiivien 89/686/ETY ja 93/15/ETY sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivien 94/9/EY, 94/25/EY, 95/16/EY, 97/23/EY, 98/34/EY, 2004/22/EY, 2007/23/EY, 2009/23/EY ja 2009/105/EY muuttamisesta ja neuvoston päätöksen 87/95/ETY ja Euroopan parlamentin ja neuvoston päätöksen N:o 1673/2006/EY kumoamisesta (EUVL L 316, 14.11.2012, s. 12).

- (14) 'yhteentoimivuuden sääntelyn testiympäristöllä' unionin yksikön tai julkisen sektorin elimen perustamaa valvottua ympäristöä, jossa innovatiivisia yhteentoimivuuksratkaisuja kehitetään, harjoitetaan, testataan ja validoidaan mahdollisuuksien mukaan aidoissa olosuhteissa ja jolla tuetaan Euroopan laajuisten digitaalisten julkisten palvelujen rajat ylittävää yhteentoimivuutta rajoitetun ajan viranomaisvalvonnan alaisena;
- (15) 'sitovalla vaatimuksella' unionin yksikön tai julkisen sektorin elimen asettamaa oikeudellista, organisatorista, semanttista tai teknistä velvoitetta, kieltoa, ehtoa, kriteeriä taikka rajoitetta, joka koskee yhtä tai useampaa Euroopan laajuisia digitaalista julkista palvelua ja joka vaikuttaa rajat ylittävään yhteentoimivuuteen.

3 artikla

Yhteentoimivuusarviointi

1. Ennen kuin unionin yksikkö tai julkisen sektorin elin tekee päätöksen uusista tai merkittävästi muutetuista sitovista vaatimuksista, sen on suoritettava yhteentoimivuusarviointi.

Jos yhteentoimivuusarviointi on sitovien vaatimusten osalta jo suoritettu tai jos sitovat vaatimukset pannaan täytäntöön unionin yksikön tarjoamilla ratkaisuilla, asianomaisen julkisen sektorin elimen ei tarvitse suorittaa uutta yhteentoimivuusarviointia kyseisten vaatimusten osalta. Yhdellä yhteentoimivuusarvioinnilla voidaan kattaa useita sitovia vaatimuksia.

Asianomainen unionin yksikkö tai julkisen sektorin elin voi suorittaa yhteentoimivuusarvioinnin myös muissa tapauksissa.

2. Yhteentoimivuusarvioinnissa on asianmukaisella tavalla tunnistettava ja arvioitava
- a) sitovien vaatimusten vaikutuksia rajat ylittävään yhteentoimivuuteen käyttämällä artiklassa 6 tarkoitettuja eurooppalaisia yhteentoimivuusperiaatteita (EIF) tukivälineenä;
 - b) sidosryhmiä, joita sitovat vaatimukset koskevat;
 - c) 7 artiklassa tarkoitettuja Yhteentoimiva Eurooppa -ratkaisuja, jotka tukevat sitovien vaatimusten täytäntöönpanoa.

Asianomaisen unionin yksikön tai julkisen sektorin elimen on julkaistava koneluettavassa muodossa automaattikäynnösten tekoa helpottaakseen raportti yhteentoimivuusarvioinnin tuloksista, mukaan lukien liitteessä luetellut kohdat, virallisella verkkosivustolla. Sen on jaettava kyseinen raportti sähköisesti 15 artiklan nojalla perustetun Yhteentoimiva Eurooppa -lautakunnan, jäljempänä 'lautakunta', kanssa. Tässä kohdassa säädetyt vaatimukset eivät saa rajoittaa olemassa olevia jäsenvaltioiden sääntöjä asiakirjoihin pääsystä. Kyseisen raportin julkaiseminen ei saa vaarantaa teollis- ja tekijänoikeuksia, liikesalaisuuksia, yleistä järjestystä tai turvallisuutta.

3. Unionin yksiköt ja julkisen sektorin elimet voivat päättää, mikä elin antaa tarvittavaa tukea yhteentoimivuusarvioinnin suorittamiseksi. Komissio tarjoaa yhteentoimivuusarvioinnin tukemiseksi teknisiä työkaluja, muun muassa sähköisen välineen, jolla helpotetaan raportin viimeistelyä ja sen julkaisemista 8 artiklassa tarkoitettussa Yhteentoimiva Eurooppa -portaalissa.

4. Asianomaisen unionin yksikön tai julkisen sektorin elimen on kuultava suoraan vaikutusten kohteena olevien palvelujen vastaanottajia, myös kansalaisia, tai näiden edustajia. Kyseinen kuuleminen ei saa vaikuttaa kaupallisten tai yleisten etujen suojaan tai tällaisten palvelujen tietoturvaan.
5. Viimeistään ... päivänä ...kuuta ... [yhdeksän kuukauden kuluttua tämän asetuksen voimaantulopäivästä] lautakunta antaa 15 artiklan 5 kohdan a alakohdassa tarkoitetun ohjeistuksen.

4 artikla

Yhteentoimivuusratkaisujen jakaminen ja uudelleenkäyttö

unionin yksiköiden ja julkisen sektorin elinten välillä

1. Unionin yksikön tai julkisen sektorin elimen on asetettava pyynnöstä minkä tahansa muun unionin yksikön tai julkisen sektorin elimen saataville Euroopan laajuista digitaalista julkista palvelua tukeva yhteentoimivuusratkaisu, mukaan lukien tekninen dokumentaatio sekä tarvittaessa versiohistoria, dokumentoitu lähdekoodi ja viitteet käytettyihin avoimiin standardeihin tai teknisiin eritelmiin.

Jakamisvelvollisuutta ei sovelleta seuraaviin yhteentoimivuusratkaisuihin:

- a) ratkaisut, jotka tukevat sellaisia prosesseja, jotka eivät sisälly asianomaisen unionin yksikön tai julkisen sektorin elimen julkiseen tehtävään, sellaisena kuin se on määritelty laissa tai muissa sitovissa säännöissä, tai jos tällaisia ei ole, sellaisena kuin se on määritelty kyseisen unionin yksikön tai jäsenvaltion yleisen hallintokäytännön mukaisesti, edellyttäen, että julkiset tehtävät ovat läpinäkyviä ja niitä valvotaan;

- b) ratkaisut, joiden suhteen kolmansilla osapuolilla on teollis- ja tekijänoikeuksia, jotka rajoittavat mahdollisuutta jakaa ratkaisua uudelleenkäyttöä varten;
- c) ratkaisut, joiden käyttö on estetty tai rajoitettua seuraavista syistä:
 - i) kyseessä ovat neuvoston direktiivin 2008/114/EY¹⁸ 2 artiklan d alakohdassa määritellyt elintärkeän infrastruktuurin suojaamiseen liittyvät arkaluonteiset tiedot;
 - ii) maanpuolustuksellisten etujen tai yleisen turvallisuuden, myös kansallisen kriittisen infrastruktuurin, suojeleminen.

2. Jotta uudelleenkäyttävä taho voi hallinnoida yhteentoimivuusratkaisua itsenäisesti, jakavan tahon on määriteltävä mahdolliset ehdot, joita sovelletaan ratkaisun uudelleenkäyttöön, mukaan lukien mahdolliset takeet, joita annetaan uudelleenkäyttävälle taholle yhteistyön, tuen ja ylläpidon osalta. Tällaisiin ehtoihin voi kuulua jakavan tahon vastuun poissulkeminen tapauksissa, joissa uudelleenkäyttävä taho väärinkäyttää yhteentoimivuusratkaisua. Ennen yhteentoimivuusratkaisun käyttöönottoa uudelleenkäyttävän tahon on pyynnöstä toimitettava jakavalle taholle ratkaisusta arvio, joka koskee sen kykyä hallita itsenäisesti uudelleenkäytetyn yhteentoimivuusratkaisun kyberturvallisuutta ja jatkokehitystä.

¹⁸ Neuvoston direktiivi 2008/114/EY, annettu 8 päivänä joulukuuta 2008, Euroopan elintärkeän infrastruktuurin määrittämisestä ja nimeämisestä sekä arvioinnista, joka koskee tarvetta parantaa sen suojaamista (EUVL L 345, 23.12.2008, s. 75).

3. Edellä 1 kohdassa säädetty velvoite voidaan täyttää julkaisemalla asiaankuuluva sisältö Yhteentoimiva Eurooppa -portaalissa tai siihen liitetystä portaalissa, kokoelmassa tai tietokannassa. Tällöin jakavaan tahoon ei sovelleta 2 kohtaa. Jakavan tahon pyynnöstä komissio julkaisee asiaankuuluvan sisällön Yhteentoimiva Eurooppa -portaalissa.
4. Yhteentoimivuusratkaisua uudelleenkäyttävä unionin yksikkö tai julkisen sektorin elin tai kolmas osapuoli voi mukauttaa sitä omiin tarpeisiinsa, elleivät kolmannen osapuolen teollis- ja tekijänoikeudet rajoita yhteentoimivuusratkaisun mukauttamista. Jos yhteentoimivuusratkaisu on julkistettu 3 kohdan mukaisesti, mukautettu yhteentoimivuusratkaisu on julkistettava samalla tavalla.
5. Jakavat ja uudelleenkäyttävät tahot voivat tehdä sopimuksen yhteentoimivuusratkaisun jatkokehittämisen kustannusten jakautumisesta.
6. Kun unionin yksiköt ja julkisen sektorin elimet päättävät yhteentoimivuusratkaisujen käyttöönotosta, niiden on asetettava käyttöönotossa etusijalle avoimen lähdekoodin ratkaisujen kaltaiset yhteentoimivuusratkaisut, joihin ei liity rajoittavia lisensointiehtoja, jos tällaiset yhteentoimivuusratkaisut ovat toiminnoiltaan, kokonaiskustannuksiltaan, käyttäjäkeskeisyydeltään, kyberturvallisuudeltaan tai muiden asiaankuuluvien kriteerien osalta vastaavia. Komissio tukee tällaisten yhteentoimivuusratkaisujen tunnistamista 9 artiklassa säädetyn mukaisesti.
7. Lautakunta hyväksyy ohjeistukset yhteentoimivuusratkaisujen jakamisesta.

2 luku

Eurooppalaiset yhteentoimivuuden mahdollistajat

5 artikla

Yleiset periaatteet

1. Komissio julkaisee Yhteentoimiva Eurooppa -ratkaisut ja eurooppalaiset yhteentoimivuusperiaatteet Yhteentoimiva Eurooppa -portaalissa sähköisesti avoimessa, koneluettavassa, vammaisille henkilöille Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivien (EU) 2016/2102¹⁹ ja (EU) 2019/882²⁰ mukaisesti saavutettavassa, löydettävissä olevassa ja uudelleenkäytettävässä muodossa ja tarvittaessa dokumentoitujen lähdekoodien ja metadatan kanssa. Yhteentoimiva Eurooppa -ratkaisujen koneellisesti käännettyt versiot julkaistaan Yhteentoimiva Eurooppa -portaalissa kaikilla unionin toimielinten virallisilla kielillä.
2. Lautakunta seuraa suositeltujen yhteentoimivuuksratkaisujen yleistä johdonmukaisuutta, ehdottaa tarvittaessa toimenpiteitä, joilla varmistetaan niiden yhteensopivuus muiden samaa yhteistä tarkoitusta palvelevien yhteentoimivuuksratkaisujen kanssa, ja tukee tarvittaessa ratkaisujen täydentävyyttä suhteessa uusiin teknologioihin tai siirtymistä uusiin teknologioihin.

¹⁹ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2016/2102, annettu 26 päivänä lokakuuta 2016, julkisen sektorin elinten verkkosivustojen ja mobiilisovellusten saavutettavuudesta (EUVL L 327, 2.12.2016, s. 1).

²⁰ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2019/882, annettu 17 päivänä huhtikuuta 2019, tuotteiden ja palvelujen esteettömyysvaatimuksista (EUVL L 151, 7.6.2019, s. 70).

6 artikla

Eurooppalaiset yhteentoimivuusperiaatteet ja erikoistuneet yhteentoimivuuspuitteet

1. Lautakunta muotoilee eurooppalaiset yhteentoimivuusperiaatteet (EIF). Se toimittaa eurooppalaiset yhteentoimivuusperiaatteet komission hyväksyttäväksi. Jos komissio hyväksyy eurooppalaiset yhteentoimivuusperiaatteet, se julkaisee ne *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.
2. Eurooppalaiset yhteentoimivuusperiaatteet koostuvat mallista ja suosituksista oikeudellista, organisatorista, semanttista ja teknistä yhteentoimivuutta ja sen hallintaa varten, ja ne on osoitettu kaikille tämän asetuksen soveltamisalaan kuuluville tahoille niiden verkko- ja tietojärjestelmien kautta tapahtuvan keskinäisen vuorovaikutuksen helpottamiseksi. Eurooppalaiset yhteentoimivuusperiaatteet on otettava huomioon 3 artiklassa ja liitteessä tarkoitettussa yhteentoimivuusarvioinnissa.
3. Komissio voi lautakuntaa kuultuaan hyväksyä muita yhteentoimivuuspuitteita (erikoistuneet yhteentoimivuuspuitteet), joissa keskitytään tiettyjen alojen tai hallintotasojen tarpeisiin. Erikoistuneiden yhteentoimivuuspuitteiden on perustuttava eurooppalaisiin yhteentoimivuusperiaatteisiin. Lautakunnan on arvioitava erikoistuneet yhteentoimivuuspuitteet sen suhteen, ovatko ne linjassa eurooppalaisten yhteentoimivuusperiaatteiden kanssa. Komissio julkaisee erikoistuneet yhteentoimivuuspuitteet Yhteentoimiva Eurooppa -portaalissa.
4. Jos jäsenvaltio laatii kansallisia yhteentoimivuuspuitteita tai muita asiaan liittyviä kansallisia toimintapolitiikkoja, strategioita tai ohjeistuksia, sen on tarkoin otettava huomioon eurooppalaiset yhteentoimivuusperiaatteet.

7 artikla

Yhteentoimiva Eurooppa -ratkaisut

1. Lautakunta suosittelee yhteentoimivuusratkaisuja Euroopan laajuisten digitaalisten julkisten palvelujen rajat ylittävää yhteentoimivuutta varten. Jos lautakunta antaa tällaisen suosituksen, kyseisessä ratkaisussa on oltava merkintä 'Yhteentoimiva Eurooppa -ratkaisu' ja se on julkaistava Yhteentoimiva Eurooppa -portaalissa, jotta Yhteentoimiva Eurooppa -ratkaisut ja muut ratkaisut erottuvat selkeästi toisistaan. Jos lautakunta peruuttaa suosituksensa, merkintä 'Yhteentoimiva Eurooppa -ratkaisu' poistetaan ja tarvittaessa ratkaisu poistetaan Yhteentoimiva Eurooppa -portaalista.
2. Yhteentoimiva Eurooppa -ratkaisujen on noudatettava avoimuuden ja uudelleenkäytettävyyden periaatteita ja täytettävä 15 artiklan 5 kohdan i alakohdassa tarkoitetut kriteerit.

8 artikla

Yhteentoimiva Eurooppa -portaali

1. Komissio perustaa Euroopan laajuisten digitaalisten julkisten palvelujen rajat ylittävään yhteentoimivuuteen liittyvän tiedon keskitetyksi asiointipisteeksi portaalin, jäljempänä 'Yhteentoimiva Eurooppa -portaali'. Yhteentoimiva Eurooppa -portaalin on oltava kaikkien kansalaisten, myös vammaisten henkilöiden, käytettävissä sähköisesti ja tällaisen käytön on oltava maksutonta. Yhteentoimiva Eurooppa -portaalissa on oltava vähintään seuraavat toiminnallisuudet:
 - a) pääsy Yhteentoimiva Eurooppa -ratkaisuihin käyttäjäystävällisellä tavalla ja siten, että niistä voi tehdä hakuja vähintään jäsenvaltion ja julkisen palvelun tasolla;

- b) pääsy muihin yhteentoimivuusratkaisuihin kuin Yhteentoimiva Eurooppa -ratkaisuihin, kuten seuraaviin ratkaisuihin:
 - i) ratkaisut, jotka on jaettu 4 artiklan 3 kohdan nojalla;
 - ii) ratkaisut, joista säädetään muiden unionin toimintapolitiikkojen mukaisesti;
 - iii) ratkaisut, jotka on julkaistu muissa Yhteentoimiva Eurooppa -portaaliin liitetyissä portaaleissa, kokoelmissa tai tietokannoissa.
- c) pääsy asetuksen (EU) N:o 1025/2012 13 artiklan mukaisesti viittausasiakirjoina käytettäviin tieto- ja viestintätekniikan teknisiin eritelmiin;
- d) pääsy 11 ja 12 artiklassa tarkoitettujen yhteentoimivuuden sääntelyn testiympäristöjen yhteydessä tapahtuvaa henkilötietojen käsittelyä koskeviin tietoihin, jos on havaittu asetuksen (EU) 2016/679 35 artiklan 1 kohdassa ja asetuksen (EU) 2018/1725 39 artiklassa tarkoitettuja rekisteröityjen oikeuksiin ja vapauksiin kohdistuvia merkittäviä riskejä, sekä pääsy tietoihin reagointimekanismeista, joilla kyseisiä riskejä voidaan vähentää nopeasti, mukaan lukien tarvittaessa tietosuojaa koskevan vaikutustenarvioinnin luovuttaminen;
- e) menetelmät 16 artiklassa tarkoitetun Yhteentoimiva Eurooppa -yhteisön jäsenten välisen yhteydenpidon edistämiseksi, esimerkiksi palautejärjestelmä, jonka avulla voidaan esittää näkemyksiä lautakunnan ehdottamista toimenpiteistä tai ilmaista kiinnostus osallistua tämän asetuksen täytäntöönpanoon liittyviin toimiin;

- f) luettelo yhteentoimivuutta tukevista parhaista käytänteistä ja jaetuista kokemuksista, kuten tarvittaessa neuvot julkisia hankintoja, kyberturvallisuutta, tietotekniikan integrointia ja datan hallinnointia varten;
 - g) pääsy 20 artiklan nojalla toteutetun yhteentoimivuuteen liittyvän seurannan tuloksena saatuihin tietoihin;
 - h) kansalaisille, yrityksille ja erityisesti pk-yrityksille sekä kansalaisjärjestöille suunnattu mahdollisuus antaa palautetta julkaistusta sisällöstä.
2. Lautakunta voi ehdottaa, että komissio julkaisee muita yhteentoimivuuksratkaisuja Yhteentoimiva Eurooppa -portaalissa tai että niihin viitataan Yhteentoimiva Eurooppa -portaalissa.
3. Yhteentoimiva Eurooppa -portaalissa saatavilla olevien ratkaisujen on täytettävä seuraavat edellytykset:
- a) niihin ei saa kohdistua kolmannen osapuolen oikeuksia, jotka rajoittavat niiden jakamista tai käyttöä;
 - b) ne eivät saa sisältää henkilötietoja tai luottamuksellisia tietoja;
 - c) niiden on oltava pitkälti linjassa Yhteentoimiva Eurooppa -ratkaisujen kanssa, mikä voidaan osoittaa julkaisemalla 3 artiklassa ja liitteessä tarkoitettun yhteentoimivuuksarvioinnin tulokset;

- d) ne on asetettava saataville lisenssillä, joka sallii ratkaisun uudelleenkäytön ainakin muille unionin yksiköille tai julkisen sektorin elimille, tai julkaistava avoimena lähdekoodina;
 - e) niitä on säännönmukaisesti ylläpidettävä kyseisen yhteentoimivuusratkaisun omistajan vastuulla.
4. Jos unionin yksikkö tai julkisen sektorin elin ylläpitää vastaavan sisältöistä portaalia, luetteloa tai kokoelmaa, sen on toteutettava tarvittavat ja oikeasuhteiset toimenpiteet varmistaakseen yhteentoimivuuden Yhteentoimiva Eurooppa -portaalin kanssa. Jos tällaiset portaalit keräävät avoimen lähdekoodin ratkaisuja, niiden on mahdollistettava Euroopan unionin yleisen lisenssin käyttö.
5. Komissio voi antaa yhteentoimivuusohjeistusta 4 kohdassa tarkoitettuja vastaavansisältöisiä portaaleja, luetteloja tai kokoelmia varten.

3 luku

Yhteentoimiva Eurooppa -tukitoimet

9 artikla

Toimintapolitiikkojen täytäntöönpanon tukihankkeet

1. Lautakunta voi ehdottaa, että komissio perustaa hankkeita, joilla tuetaan julkisen sektorin elimiä unionin toimintapolitiikkojen digitaalisessa täytäntöönpanossa niin, että varmistetaan Euroopan laajuisten digitaalisten julkisten palvelujen rajat ylittävä yhteentoimivuus, jäljempänä 'toimintapolitiikkojen täytäntöönpanon tukihankkeet'.

2. Toimintapolitiikkojen täytäntöönpanon tukihankkeiden on katettava:
 - a) olemassa olevat Yhteentoimiva Eurooppa -ratkaisut, joita pidetään tarpeellisina kyseisen toimintapolitiikan vaatimusten digitaalisessa täytäntöönpanossa;
 - b) kehittämistä vaativat puuttuvat yhteentoimivuusratkaisut, joita pidetään tarpeellisina kyseisen toimintapolitiikan vaatimusten digitaalisessa täytäntöönpanossa;
 - c) muut suositellut tukitoimenpiteet, kuten koulutus, asiantuntemuksen jakaminen tai vertaisarviointi, sekä mahdollisuudet taloudelliseen tukeen, jolla autetaan yhteentoimivuusratkaisujen toteuttamisessa.
3. Komissio vahvistaa lautakuntaa kuultuaan tukihankkeen laajuuden, aikataulun, tarvittavan tiettyjen alojen ja hallintotasojen osallistumisen sekä työmenetelmät. Jos komissio on jo tehnyt ja julkaissut 3 artiklan mukaisen yhteentoimivuusarvioinnin, kyseisen arvioinnin tulokset on otettava huomioon tukihanketta perustettaessa.
4. Lautakunta voi ehdottaa toimintapolitiikan täytäntöönpanon tukihankkeen lujittamiseksi yhteentoimivuuden sääntelyn testiympäristön perustamista 11 artiklan nojalla.
5. Toimintapolitiikan täytäntöönpanon tukihankkeen tulokset ja hankkeen aikana kehitetyt yhteentoimivuusratkaisut on asetettava avoimesti saataville ja julkistettava Yhteentoimiva Eurooppa -portaalissa.

10 artikla
Innovaatiotoimet

1. Lautakunta voi ehdottaa, että komissio ottaa käyttöön innovaatiotoimia, joilla tuetaan innovatiivisten yhteentoimivuusratkaisujen kehittämistä ja käyttöönottoa unionissa, jäljempänä 'innovaatiotoimet'.
2. Innovaatiotoimien on osaltaan edistettävä olemassa olevien tai uusien Yhteentoimiva Eurooppa -ratkaisujen kehitystä, ja niissä voi olla mukana GovTech-alan toimijoita.
3. Lautakunta voi ehdottaa innovaatiotoimien kehittämisen tueksi yhteentoimivuuden sääntelyn testiympäristön perustamista.
4. Komissio asettaa innovaatiotoimien tulokset avoimesti saataville Yhteentoimiva Eurooppa -portaalissa.

11 artikla

Yhteentoimivuuden sääntelyn testiympäristöjen perustaminen

1. Osallistuvat unionin yksiköt tai julkisen sektorin elimet ovat vastuussa yhteentoimivuuden sääntelyn testiympäristöjen toiminnasta. Yhteentoimivuuden sääntelyn testiympäristöt, joissa julkisen sektorin elimet käsittelevät henkilötietoja, toimivat kansallisten tietosuojaviranomaisten sekä muiden asiaankuuluvien kansallisten, alueellisten tai paikallisten valvontaviranomaisten valvonnassa. Yhteentoimivuuden sääntelyn testiympäristöt, joissa unionin yksiköt käsittelevät henkilötietoja, toimivat Euroopan tietosuojavaltuutetun valvonnassa.
2. Edellä 1 kohdassa tarkoitetun yhteentoimivuuden sääntelyn testiympäristön perustamisella on pyrittävä edistämään seuraavia tavoitteita:
 - a) edistetään innovointia ja helpotetaan innovatiivisten digitaalisten yhteentoimivuuksratkaisujen kehittämistä ja käyttöönottoa julkisia palveluja varten;
 - b) helpotetaan kansallisten, alueellisten ja paikallisten toimivaltaisten viranomaisten välistä rajat ylittävää yhteistyötä ja luodaan synergioita julkisten palvelujen tarjonnassa;
 - c) helpotetaan avoimen eurooppalaisen GovTech-ekosysteemin kehittymistä, mukaan lukien yhteistyö pk-yritysten, tutkimus- ja oppilaitosten ja startup-yritysten kanssa;
 - d) syvennetään viranomaisten ymmärrystä innovatiivisten yhteentoimivuuksratkaisujen rajat ylittävän yhteentoimivuuden mahdollisuuksista tai esteistä, mukaan lukien oikeudelliset esteet;

- e) tuetaan osaltaan Yhteentoimiva Eurooppa -ratkaisujen kehittämistä tai päivittämistä;
 - f) edistetään näyttöön perustuvaan sääntelyyn liittyvää oppimista;
 - g) parannetaan oikeusvarmuutta ja edistetään parhaiden käytäntöjen jakamista yhteentoimivuuden sääntelyn testiympäristöihin osallistuvien viranomaisten yhteistyön avulla, jotta voidaan varmistaa tämän asetuksen ja tarvittaessa muun unionin oikeuden ja kansallisen lainsäädännön noudattaminen.
3. Komissio voi antaa ohjeistusta ja selvennyksiä, jotta varmistetaan yhdenmukainen lähestymistapa ja tuetaan yhteentoimivuuden sääntelyn testiympäristöjen täytäntöönpanoa, sanotun kuitenkin rajoittamatta muun unionin oikeuden soveltamista.
4. Komissio antaa lautakuntaa kuultuaan vähintään kolmen osallistujan yhteisestä pyynnöstä luvan yhteentoimivuuden sääntelyn testiympäristön perustamiseen. Pyyntö on tarvittaessa täsmennettävä tiedot, kuten henkilötietojen käsittelyn tarkoitus, asianomaiset toimijat ja niiden tehtävät, asianomaiset henkilötietoryhmät ja niiden lähteet sekä suunniteltu säilytysaika. Kuuleminen ei korvaa asetuksen (EU) 2016/679 36 artiklassa ja asetuksen (EU) 2018/1725 40 artiklassa tarkoitettua ennakkokuulemistä. Jos yksi tai useampi unionin yksikkö perustaa Euroopan laajuisten digitaalisten julkisten palvelujen rajat ylittävää yhteentoimivuutta tukeville yhteentoimivuusratkaisuille yhteentoimivuuden sääntelyn testiympäristön, myös julkisen sektorin elinten osallistuessa siihen, lupaa ei vaadita.

12 artikla

Yhteentoimivuuden sääntelyn testiympäristöihin osallistuminen

1. Osallistuvien unionin yksiköiden tai julkisen sektorin elinten on varmistettava, että kansalliset tietosuojaviranomaiset sekä muut kansalliset, alueelliset tai paikalliset viranomaiset ovat mukana yhteentoimivuuden sääntelyn testiympäristön toiminnassa, jos yhteentoimivuuden sääntelyn testiympäristön toiminta edellyttää henkilötietojen käsittelyä tai se muutoin kuuluu dataan pääsyä tarjoavien tai tukevien muiden kansallisten, alueellisten tai paikallisten viranomaisten valvonnan piiriin. Osallistujat voivat tarvittaessa sallia sen, että yhteentoimivuuden sääntelyn testiympäristöön osallistuvat muut GovTech-toimijat, kuten kansalliset tai eurooppalaiset standardointiorganisaatiot, ilmoitetut laitokset, tutkimus- ja kokeilulaboratoriot, innovaatiokeskukset sekä yritykset, jotka haluavat testata innovatiivisia yhteentoimivuusratkaisuja, erityisesti pk- ja startup-yritykset.
2. Osallistuminen yhteentoimivuuden sääntelyn testiympäristöön on rajattava ajanjaksoon, joka on asianmukainen hankkeen monimutkaisuuden ja laajuuden kannalta ja jonka kesto ei missään tapauksessa ylitä kahta vuotta yhteentoimivuuden sääntelyn testiympäristön perustamisesta. Osallistumista voidaan jatkaa enintään yhdellä vuodella, jos se on tarpeen testiympäristön tarkoituksen täyttämiseksi.

3. Yhteentoimivuuden sääntelyn testiympäristöön osallistumisen on perustuttava osallistujien laatimaan erityiseen suunnitelmaan, jossa otetaan tarvittaessa huomioon muiden kansallisten toimivaltaisten viranomaisten tai Euroopan tietosuojavaltuutetun neuvot. Suunnitelman on sisällettävä vähintään seuraavat tiedot:
- a) kuvaus osallistujista ja niiden rooleista, suunnitellusta innovatiivisesta yhteentoimivuusratkaisusta ja sen käyttötarkoituksesta sekä asiaankuuluvasta kehittämis-, testaus- ja validointiprosessista;
 - b) kyseessä olevat erityiset sääntelykysymykset ja yhteentoimivuuden sääntelyn testiympäristöä valvovilta viranomaisilta odotettava ohjeistus;
 - c) osallistujien ja viranomaisten sekä muiden yhteentoimivuuden sääntelyn testiympäristössä mukana olevien toimijoiden välistä yhteistyötä koskevat erityisjärjestelyt;
 - d) riskinhallinta- ja -seurantamekanismi riskien tunnistamiseksi, ehkäisemiseksi ja lieventämiseksi;
 - e) keskeiset välitavoitteet, jotka osallistujien on saavutettava, jotta yhteentoimivuusratkaisun voidaan katsoa olevan valmis käyttöön otettavaksi;
 - f) arviointi- ja raportointivaatimukset ja mahdolliset jatkotoimet;

- g) jos on ehdottoman välttämätöntä ja oikeasuhteista käsitellä henkilötietoja, tällaisen käsittelyn syyt ja maininta asianomaisista henkilötietoryhmistä, henkilötietojen käsittelyn tarkoituksista sekä käsittelyyn osallistuvista rekisterinpitäjistä ja käsittelijöistä ja niiden roolista.
- 4. Osallistuminen yhteentoimivuuden sääntelyn testiympäristöön ei saa vaikuttaa kyseistä testiympäristöä valvovien viranomaisten valvontavaltuuksiin ja korjaaviin toimivaltuuksiin.
- 5. Yhteentoimivuuden sääntelyn testiympäristön osallistujat ovat sovellettavan unionin oikeuden ja kansallisen lainsäädännön nojalla vastuussa mahdollisista vahingoista, joita ne aiheuttavat osallistuessaan yhteentoimivuuden sääntelyn testiympäristöön.
- 6. Yhteentoimivuuden sääntelyn testiympäristössä voidaan käsitellä henkilötietoja muihin tarkoituksiin kuin niihin, joihin ne on alun perin laillisesti kerätty, jos kaikki seuraavat edellytykset täyttyvät:
 - a) innovatiivinen yhteentoimivuusratkaisu kehitetään yleisen edun turvaamiseksi pyrkimällä saavuttamaan korkea tehokkuus ja laatu julkishallinnossa ja julkisissa palveluissa;
 - b) käsiteltävät tiedot rajoittuvat siihen, mikä on tarpeen yhteentoimivuuden sääntelyn testiympäristössä kehitettävän tai testattavan yhteentoimivuusratkaisun toiminnan kannalta, eikä kyseistä toimintaa voida tuloksellisesti saavuttaa käsittelemällä anonymisoituja, synteettisiä tai muunlaisia muita kuin henkilötietoja;

- c) käytössä on tehokkaat seurantamekanismit, joiden avulla voidaan tunnistaa, voiko yhteentoimivuuden sääntelyn testiympäristön toiminnan aikana syntyä asetuksen (EU) 2016/679 35 artiklan 1 kohdassa ja asetuksen (EU) 2018/1725 39 artiklassa tarkoitettuja rekisteröityjen oikeuksiin ja vapauksiin kohdistuvia merkittäviä riskejä, sekä reagointimekanismi, jolla kyseisiä riskejä voidaan lieventää nopeasti ja tarvittaessa lopettaa tietojen käsittely;
- d) kaikki käsiteltävät henkilötiedot ovat toiminnallisesti erillisessä, itsenäisessä ja suojatussa tietojenkäsittely-ympäristössä osallistujien valvonnassa, ja ainoastaan asianmukaisesti valtuutetuilla henkilöillä on pääsy kyseisiin tietoihin;
- e) käsiteltyjä henkilötietoja ei välitetä, siirretä tai muutoin saateta sellaisten muiden osapuolten saataville, jotka eivät osallistu yhteentoimivuuden sääntelyn testiympäristöön, paitsi jos tällainen luovuttaminen tapahtuu asetuksen (EU) 2016/679 tai tapauksen mukaan asetuksen (EU) 2018/1725 mukaisesti ja kaikki osallistujat ovat hyväksyneet sen;
- f) henkilötietojen käsittely ei vaikuta henkilötietojen suojaa koskevassa unionin oikeudessa, erityisesti asetuksen (EU) 2016/679 22 artiklassa ja asetuksen (EU) 2018/1725 24 artiklassa, säädettyihin rekisteröityjen oikeuksiin;
- g) kaikki käsitellyt henkilötiedot suojataan asianmukaisin teknisin ja organisatorisin keinoin ja poistetaan, kun osallistuminen yhteentoimivuuden sääntelyn testiympäristöön on päättynyt tai henkilötietojen säilytysaika päättyy;

- h) henkilötietojen käsittelyä koskevat lokitiedot säilytetään yhteentoimivuuden sääntelyn testiympäristöön osallistumisen ajan, ellei unionin oikeudessa tai kansallisessa lainsäädännössä toisin säädetä;
 - i) täydellinen ja yksityiskohtainen kuvaus yhteentoimivuusratkaisun koulutus-, testaus- ja validointiprosessista ja -perusteista säilytetään yhdessä testaustulosten kanssa osana teknistä dokumentaatiota ja toimitetaan lautakunnalle;
 - j) Yhteentoimiva Eurooppa -portaaliin asetetaan saataville lyhyt tiivistelmä yhteentoimivuuden sääntelyn testiympäristössä kehitettävästä yhteentoimivuusratkaisusta, mukaan lukien sen tavoitteet ja odotetut tulokset.
7. Edellä oleva 1 kohta ei rajoita sellaisen unionin oikeuden tai kansallisen lainsäädännön soveltamista, jossa säädetään perustasta sellaiselle henkilötietojen käsittelylle, joka on tarpeen innovatiivisten yhteentoimivuusratkaisujen kehittämiseksi, testaamiseksi ja kouluttamiseksi, tai muusta oikeusperustasta henkilötietojen suojaa koskevan unionin oikeuden mukaisesti.
8. Osallistujien on toimitettava lautakunnalle ja komissiolle kausiraportit ja loppuraportti yhteentoimivuuden sääntelyn testiympäristöjen tuloksista, mukaan lukien testiympäristöjen toimintaa koskevat hyvät käytännöt, saadut kokemukset, turvatoimet ja suositukset, ja tarvittaessa tämän asetuksen ja muun yhteentoimivuuden sääntelyn testiympäristössä valvotun unionin oikeuden kehityksestä. Lautakunta antaa komissiolle yhteentoimivuuden sääntelyn testiympäristön tuloksista lausunnon, jossa täsmennetään tapauksen mukaan tarvittavat toimet sellaisten uusien yhteentoimivuusratkaisujen toteuttamiseksi, joilla edistetään Euroopan laajuisten digitaalisten julkisten palvelujen rajat ylittävää yhteentoimivuutta.

9. Komissio varmistaa, että yhteentoimivuuden sääntelyn testiympäristöjä koskevat tiedot ovat saatavilla Yhteentoimiva Eurooppa -portaalissa.
10. Komissio hyväksyy viimeistään ... päivänä ...kuuta ... [12 kuukauden kuluttua tämän asetuksen voimaantulopäivästä] täytäntöönpanosäädökset, joilla vahvistetaan yhteentoimivuuden sääntelyn testiympäristöjen perustamista ja toimintaa koskevat yksityiskohtaiset säännöt ja edellytykset, mukaan lukien kelpoisuusperusteet ja menettely, jota sovelletaan yhteentoimivuuden sääntelyn testiympäristöön hakemista, valintaa ja osallistumista ja siitä poistumista varten, sekä osallistujien oikeudet ja velvollisuudet. Nämä täytäntöönpanosäädökset hyväksytään 22 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen.

13 artikla

Koulutus

1. Komissio tuottaa lautakunnan avustuksella koulutusmateriaaleja eurooppalaisten yhteentoimivuusperiaatteiden ja Yhteentoimiva Eurooppa -ratkaisujen käytöstä, mukaan lukien maksuttomat ja avoimen lähdekoodin ratkaisut. Unionin yksiköiden ja julkisen sektorin elinten on tarjottava Euroopan laajuisiin digitaalisiin julkisiin palveluihin vaikuttavia strategisia tai operatiivisia tehtäviä hoitavalle henkilöstölleen asianmukaisia koulutusohjelmia yhteentoimivuuskysymyksistä.
2. Tehostaakseen yhteistyötä ja parhaiden käytäntöjen vaihtoa unionin yksiköiden ja julkisen sektorin elinten henkilöstön välillä komissio järjestää unionin tasolla yhteentoimivuuskysymyksiä koskevia koulutuskursseja, joita kohdistetaan julkisen sektorin henkilöstöön etenkin alueellisella ja paikallisella tasolla. Komissio asettaa koulutuskurssit julkisesti saataville verkkoon maksutta.

3. Komissio edistää yhteentoimivuuskysymyksiä koskevan sertifiointiohjelman kehittämistä, jotta voidaan edistää parhaita käytäntöjä, henkilöresurssien pätevöitymistä ja huippuosaamisen kulttuuria.

14 artikla

Vertaisarviointi

1. Perustetaan julkisen sektorin elinten välisen yhteistyön helpottamiseksi vapaaehtoinen vertaisarviointimekanismi, joka on suunniteltu tukemaan julkisen sektorin elimiä niiden ottaessa käyttöön Yhteentoimiva Eurooppa -ratkaisuja Euroopan laajuisten digitaalisten julkisten palvelujen tukemiseksi ja auttamaan niitä suorittamaan 3 artiklan mukaiset yhteentoimivuusarviointit.
2. Vertaisarvioinnin suorittavat yhteentoimivuusasiantuntijat muista jäsenvaltioista kuin siitä, jossa vertaisarvioitava julkisen sektorin elin sijaitsee.
3. Vertaisarvioinnissa saatuja tietoja saa käyttää ainoastaan kyseistä vertaisarviointia varten. Vertaisarviointiin osallistuvat yhteentoimivuusasiantuntijat eivät saa paljastaa kyseisen vertaisarvioinnin aikana saatuja arkaluonteisia tai luottamuksellisia tietoja ulkopuolisille. Asianomaisen jäsenvaltion on varmistettava, että nimettyjä yhteentoimivuusasiantuntijoita koskevat eturistiriitariskit ilmoitetaan muille jäsenvaltioille ja komissiolle ilman aiheetonta viivytystä.

4. Vertaisarvioinnin suorittavien yhteentoimivuusasiantuntijoiden on laadittava ja esitettävä raportti kuukauden kuluessa vertaisarvioinnin päättymisestä ja toimitettava se asianomaiselle julkisen sektorin elimelle ja lautakunnalle. Komissio julkaisee raportin Yhteentoimiva Eurooppa -portaalissa, kun jäsenvaltio, jossa vertaisarvioitavana oleva julkisen sektorin elin sijaitsee, on antanut siihen luvan.
5. Komissio voi lautakuntaa kuultuaan antaa vertaisarvioinnin menetelmiä ja sisältöä koskevaa ohjeistusta.

4 luku

Rajat ylittävän yhteentoimivuuden hallinnointi

15 artikla

Yhteentoimiva Eurooppa -lautakunta

1. Perustetaan Yhteentoimiva Eurooppa -lautakunta, jäljempänä 'lautakunta'. Se helpottaa strategista yhteistyötä ja antaa neuvoja tämän asetuksen soveltamisessa.
2. Lautakunnassa on yksi edustaja kustakin jäsenvaltiosta ja yksi komissiosta.
3. Alueiden komitea, EU:n kyberturvallisuusvirasto (ENISA) ja Euroopan kyberturvallisuuden tutkimus- ja osaamiskeskus nimeävät kukin yhden asiantuntijan, jotka kutsutaan osallistumaan tarkkailijoina.

4. Lautakunnan puheenjohtajana toimii komissio. Puheenjohtaja voi antaa unionin yksiköiden, alueiden, järjestöjen ja jäsenehdokasvaltioiden nimeämille asiantuntijoille tarkkailijan aseman lautakunnassa. Puheenjohtaja voi kutsua kokouksiin tapauskohtaisesti asiantuntijoita, joilla on erityisasiantuntemusta tietyistä esityslistalla olevasta asiasta. Komissio huolehtii lautakunnan sihteeristön tehtävistä.

Lautakunnan jäsenten on pyrittävä kaikin tavoin tekemään päätökset yksimielisesti. Äänestyksissä äänestyksen tulos määräytyy jäsenten yksinkertaisella enemmistöllä. Ehdotusta vastaan äänestäneillä tai äänestämättä jättäneillä jäsenillä on oikeus siihen, että lausuntoon, suositukseen tai raporttiin liitetään yhteenveto heidän kantansa perusteluista.

5. Lautakunnan tehtävänä on
- a) antaa 3 artiklan 5 kohdan mukaista ohjeistusta yhteentoimivuusarviointiin ja tämän asetuksen liitteessä olevaan yhteiseen tarkistuslistaan liittyen sekä tarvittaessa päivittää kyseiset ohjeistukset;
 - b) analysoida 3 artiklan 2 kohdan mukaisesti kerättyjä tietoja ja antaa sen perusteella ehdotuksia Euroopan laajuisten digitaalisten julkisten palvelujen rajat ylittävän yhteentoimivuuden parantamiseksi;
 - c) antaa ohjeistusta 4 artiklassa tarkoitetusta yhteentoimivuusratkaisujen jakamisesta;

- d) ehdottaa toimenpiteitä yhteentoimivuusratkaisujen jakamisen ja uudelleenkäytön edistämiseksi;
- e) kehittää eurooppalaisia yhteentoimivuusperiaatteita, tarvittaessa päivittää niitä ja ehdottaa niitä komissiolle;
- f) tukea jäsenvaltioiden sekä unionin yksiköiden yhteentoimivuuspuitteiden täytäntöönpanoa sekä muiden asiaankuuluvien unionin ja kansallisten politiikkojen, strategioiden tai ohjeistusten täytäntöönpanoa, mukaan lukien oletusarvona digitaalisuus -periaate ja sisäänrakennettuun yhteentoimivuuteen perustuva lähestymistapa;
- g) arvioida, ovatko erikoistuneet yhteentoimivuuspuitteet linjassa eurooppalaisten yhteentoimivuusperiaatteiden kanssa, ja vastata komission tällaisia puitteita koskeviin lausuntopyyntöihin;
- h) hyväksyä 19 artiklassa tarkoitettu Yhteentoimiva Eurooppa -agenda;
- i) suositella Yhteentoimiva Eurooppa -ratkaisuja ja peruuttaa tällaisia suosituksia sovittujen kriteerien perusteella;
- j) seurata suositeltujen yhteentoimivuusratkaisujen yleistä johdonmukaisuutta, myös niiden metadata- ja luokittelutietoja, kansallisella, alueellisella ja paikallisella tasolla;
- k) ehdottaa komissiolle toimenpiteitä, joilla varmistetaan tarvittaessa yhteentoimivuusratkaisujen yhteensopivuus muiden samaa yhteistä tarkoitusta palvelevien yhteentoimivuusratkaisujen kanssa, ja tukea tarvittaessa täydentävyyttä suhteessa uusiin teknologioihin tai siirtymistä uusiin teknologioihin;

- l) ehdottaa, että komissio julkaisee 8 artiklan 2 kohdassa tarkoitetut yhteentoimivuusratkaisut tai että kyseisiin yhteentoimivuusratkaisuihin viitataan Yhteentoimiva Eurooppa -portaalissa;
- m) ehdottaa komissiolle toimintapolitiikan täytäntöönpanon tukihankkeiden perustamista, innovaatiotoimia ja muita asiaankuuluvia toimia, kuten rahoitustukea;
- n) tunnistaa parhaita käytäntöjä yhteentoimivuusratkaisujen sisällyttämiseksi julkisiin hankintoihin ja tarjouskilpailuihin;
- o) tarkastella innovaatiotoimia, yhteentoimivuuden sääntelyn testiympäristöjen käyttöä ja vertaisarviointia koskevia raportteja ja ehdottaa tarvittaessa jatkotoimia;
- p) ehdottaa julkisen sektorin elinten yhteentoimivuusvalmiuksia parantavia toimia, kuten koulutusta;
- q) ehdottaa toimenpiteitä asiaankuuluvien standardointiorganisaatioiden ja -elimien osallistamiseksi eurooppalaisiin standardointitoimiin, erityisesti asetuksessa (EU) N:o 1025/2012 säädettyjen menettelyjen avulla;
- r) ehdottaa yhteistyötoimenpiteitä sellaisten kansainvälisten tahojen ja tutkimus- ja oppilaitosten kanssa, jotka voisivat edistää yhteentoimivuuden kehittämistä; tällaisia ovat erityisesti avoimen lähdekoodin ratkaisujen, avoimien standardien tai teknisten eritelmien parissa toimivat kansainväliset yhteisöt ja muut foorumit;

- s) koordinoida yhteisiä eurooppalaisia data-avaruuksia koskevia yhteentoimivuusratkaisuja asetuksessa (EU) 2022/868 tarkoitetun Euroopan datainnovaatiolautakunnan kanssa sekä koordinoida toimintaa muiden julkisen sektorin kannalta merkityksellisiä yhteentoimivuusratkaisuja käsittelevien unionin yksiköiden kanssa;
 - t) olla säännöllisesti yhteyksissä ja koordinoida toimintaa 18 artiklassa tarkoitettujen yhteentoimivuuskoordinaattorien ja tarvittaessa Yhteentoimiva Eurooppa -yhteisön kanssa Euroopan laajuisia digitaalisia julkisia palveluja, myös asiaankuuluvia unionin rahoittamia hankkeita ja verkostoja, koskevissa asioissa;
 - u) antaa komissiolle tämän asetuksen soveltamisen seuranta ja siitä raportointia koskevaa neuvontaa;
 - v) antaa komissiolle kohtuullisessa ajassa tarvittava palaute ja tiedot, jotta raportit voidaan toimittaa tehokkaasti 20 artiklan mukaisesti.
6. Lautakunta voi perustaa työryhmiä tarkastelemaan yksittäisiä tehtäviinsä liittyviä seikkoja. Työryhmissä on oltava mukana Yhteentoimiva Eurooppa -yhteisön jäseniä.
7. Lautakunta vahvistaa oman työjärjestyksensä.

16 artikla

Yhteentoimiva Eurooppa -yhteisö

1. Yhteentoimiva Eurooppa -yhteisö osallistuu lautakunnan pyynnöstä lautakunnan toimintaan tarjoamalla asiantuntemusta ja neuvoja.
2. Julkiset ja yksityiset sidosryhmät sekä kansalaisyhteiskunnan organisaatiot ja tiedeyhteisön toimijat, joiden asuinpaikka tai sääntömääräinen kotipaikka on jossakin jäsenvaltiossa, voivat rekisteröityä Yhteentoimiva Eurooppa -portaalissa Yhteentoimiva Eurooppa -yhteisön jäseniksi.
3. Kun rekisteröityminen on vahvistettu, asema jäsenenä julkistetaan Yhteentoimiva Eurooppa -portaalissa. Jäsenyys ei ole ajallisesti rajoitettu. Lautakunta voi kuitenkin milloin tahansa peruuttaa jäsenyyden oikeasuhteisista ja perustelluista syistä, varsinkin jos jäsen ei enää pysty osaltaan edistämään Yhteentoimiva Eurooppa -yhteisön toimintaa tai on käyttänyt väärin asemaa Yhteentoimiva Eurooppa -yhteisön jäsenenä.
4. Yhteentoimiva Eurooppa -yhteisön jäseniä voidaan kutsua muun muassa
 - a) tuottamaan sisältöä Yhteentoimiva Eurooppa -portaaliin;
 - b) tarjoamaan asiantuntemusta yhteentoimivuusratkaisujen kehittämisestä;

- c) osallistumaan työryhmiin ja muuhun toimintaan;
 - d) osallistumaan 9–14 artiklassa säädettyihin tukitoimiin;
 - e) edistämään yhteentoimivuusstandardien ja -puitteiden käyttöä.
5. Lautakunta järjestää vuosittaisen Yhteentoimiva Eurooppa -yhteisön verkkokokouksen.
6. Lautakunta hyväksyy Yhteentoimiva Eurooppa -yhteisön käytäntesäännöt. Käytäntesäännöt julkaistaan Yhteentoimiva Eurooppa -portaalissa.

17 artikla

Kansalliset toimivaltaiset viranomaiset ja keskitetyt yhteyspisteet

1. Kunkin jäsenvaltion on nimettävä yksi tai useampi toimivaltainen viranomainen, joka on vastuussa tämän asetuksen soveltamisesta. Jäsenvaltioiden on nimettävä toimivaltaisten viranomaistensa keskuudesta keskitetty yhteyspiste.
2. Keskitetyn yhteyspisteiden tehtävänä on
- a) koordinoita jäsenvaltion sisällä kaikissa tähän asetukseen liittyvissä kysymyksissä;
 - b) tukea jäsenvaltion julkisen sektorin elimiä, jotta ne voivat luoda tai mukauttaa menettelyjä, joilla ne suorittavat 3 artiklassa ja liitteessä tarkoitettuja yhteentoimivuusarviointoja;

- c) edistää yhteentoimivuusratkaisujen jakamista ja uudelleenkäyttöä Yhteentoimiva Eurooppa -portaalin tai muun asiaankuuluvan portaalin kautta;
 - d) osallistua maakohtaisella tietämyksellä Yhteentoimiva Eurooppa -portaalin toimintaan;
 - e) koordinoita erilaisten kansallisten, alueellisten ja paikallisten tahojen aktiivista osallistumista 9–14 artiklassa tarkoitettuihin toimintapolitiikan täytäntöönpanon tukihankkeisiin ja innovointitoimiin ja kannustaa niitä siihen;
 - f) tukea jäsenvaltion julkisen sektorin elimiä, jotta ne voivat tehdä yhteistyötä muiden jäsenvaltioiden asiaankuuluvien julkisen sektorin elinten kanssa tämän asetuksen kattamissa kysymyksissä.
3. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että toimivaltaisilla viranomaisilla on riittävät valtuudet ja resurssit suorittaa niille annetut tehtävät tuloksellisesti ja tehokkaasti.
4. Jäsenvaltioiden on luotava tarvittavat yhteistyörakenteet kaikkien tämän asetuksen täytäntöönpanoon osallistuvien kansallisten viranomaisten välille. Kyseiset rakenteet voivat perustua alalla olemassa oleviin toimeksiantoihin ja menettelyihin.
5. Kunkin jäsenvaltion on ilmoitettava komissiolle ilman aiheetonta viivytystä keskitetyn yhteyspisteensä nimeämisestä ja sen myöhemmistä muutoksista sekä muista yhteentoimivuuspolitiikan ohjaukseen osallistuvista kansallisista viranomaisista. Kunkin jäsenvaltion on julkistettava keskitetyn yhteyspisteensä nimeäminen. Komissio julkaisee luettelon nimetyistä keskitetyistä yhteyspisteistä.

18 artikla

Unionin yksiköiden yhteentoimivuuskoordinaattorit

Kaikkien unionin yksiköiden, jotka säätelevät, tarjoavat tai hallinnoivat Euroopan laajuisia digitaalisia julkisia palveluja, on nimettävä ylimmän johdon alaisuuteen yhteentoimivuuskoordinaattori varmistamaan kyseisen unionin yksikön osallistuminen tämän asetuksen täytäntöönpanoon.

Yhteentoimivuuskoordinaattorin on annettava tukea koko kyseiselle unionin yksikölle, kun se luo tai mukauttaa sisäisiä menettelyjä yhteentoimivuusarvioinnin toteuttamista varten.

5 luku

Yhteentoimiva Eurooppa -suunnittelu ja -seuranta

19 artikla

Yhteentoimiva Eurooppa -agenda

1. Kun lautakunta on järjestänyt Yhteentoimiva Eurooppa -portaalin kautta julkisen kuulemisen, johon ovat osallistuneet muun muassa Yhteentoimiva Eurooppa -yhteisön jäsenet ja yhteentoimivuuskoordinaattorit, se hyväksyy vuosittain strategisen agendan prioriteettien suunnittelemiseksi ja koordinoimiseksi Euroopan laajuisten digitaalisten julkisten palvelujen rajat ylittävän yhteentoimivuuden kehittämistä varten, jäljempänä 'Yhteentoimiva Eurooppa -agenda'. Yhteentoimiva Eurooppa -agendassa on otettava huomioon unionin pitkän aikavälin digitalisaatiostrategiat, unionin nykyiset rahoitusohjelmat ja meneillään oleva unionin toimintapolitiikan täytäntöönpano.

2. Yhteentoimiva Eurooppa -agendassa esitetään seuraavat:
- a) yhteentoimivuusratkaisujen kehitystarpeiden arviointi;
 - b) luettelo käynnissä olevista ja suunnitelluista Yhteentoimiva Eurooppa -tukitoimista;
 - c) luettelo innovaatiotoimien ehdotetuista jatkotoimista, myös toimista avoimen lähdekoodin yhteentoimivuusratkaisujen tukemiseksi;
 - d) synergiat muiden asiaankuuluvien unionin ja kansallisten ohjelmien ja aloitteiden kanssa;
 - e) tiedot käytettävissä olevista rahoitusmahdollisuuksista sisällytettyjen painopisteiden tukemiseksi.
3. Yhteentoimiva Eurooppa -agenda ei saa asettaa taloudellisia velvoitteita tai hallinnollista lisätaakkaa. Kun Yhteentoimiva Eurooppa -agenda on hyväksytty, komissio julkaisee sen Yhteentoimiva Eurooppa -portaalissa ja tiedottaa säännöllisesti sen täytäntöönpanosta.

20 artikla

Seuranta ja arviointi

1. Komissio seuraa edistymistä Euroopan laajuisten digitaalisten julkisten palvelujen kehittämisessä tukeakseen näyttöön perustuvaa päätöksentekoa ja tarvittavia toimia kansallisella, alueellisella ja paikallisella tasolla unionissa. Seurannassa painotetaan olemassa olevien unionin tasoisten, kansallisten ja kansainvälisten seurantatietojen uudelleenkäyttöä ja automaattista tiedonkeruuta. Komissio kuulee lautakuntaa seurantaan liittyvien metodologian, indikaattorien ja menettelyjen valmistelussa.

2. Tämän asetuksen täytäntöönpanon kannalta erityisen merkityksellisten seikkojen osalta komissio seuraa
- a) Euroopan laajuisten digitaalisten julkisten palvelujen rajat ylittävän yhteentoimivuuden edistymistä unionissa;
 - b) jäsenvaltioiden edistymistä eurooppalaisten yhteentoimivuusperiaatteiden täytäntöönpanossa;
 - c) yhteentoimivuusratkaisujen käyttöönottoa eri julkisissa palveluissa jäsenvaltioissa;
 - d) julkisten palvelujen avoimen lähdekoodin yhteentoimivuusratkaisujen kehittämistä sekä julkisen sektorin innovointia ja yhteistyötä GovTech-toimijoiden, mukaan lukien pk- ja startup-yritykset, kanssa unionissa sähköisesti toimitettavien tai hallinnoitavien rajat ylittävien yhteentoimivien julkisten palvelujen alalla;
 - e) julkisen sektorin yhteentoimivuusosaamisen vahvistumista.
3. Komissio julkaisee seurantatulokset Yhteentoimiva Eurooppa -portaalissa. Ne julkaistaan mahdollisuuksien mukaan koneluettavassa muodossa.

4. Komissio antaa ja esittelee Euroopan parlamentille ja neuvostolle vuosittaisen kertomuksen yhteentoimivuudesta unionissa. Kyseisessä kertomuksessa
- a) tarkastellaan Euroopan laajuisten digitaalisten julkisten palvelujen rajat ylittävän yhteentoimivuuden edistymistä unionissa;
 - b) tunnistetaan merkittävät täytäntöönpanon esteet ja julkisten palvelujen rajat ylittävää yhteentoimivuutta edistävät tekijät unionissa;
 - c) tuodaan esiin eurooppalaisten yhteentoimivuusperiaatteiden täytäntöönpanosta, yhteentoimivuusratkaisujen käyttöönotosta, yhteentoimivuusosaamisen vahvistamisesta, julkisten palvelujen avoimen lähdekoodin yhteentoimivuusratkaisujen kehittämisestä sekä julkisen sektorin innovoinnin ja GovTech-toimijoiden kanssa tehdyn yhteistyön lisääntymisestä ajan mittaan saatuja tuloksia.
5. Komissio antaa viimeistään ... päivänä ...kuuta ... [45 kuukauden kuluttua tämän asetuksen voimaantulopäivästä] ja sen jälkeen joka neljäs vuosi Euroopan parlamentille ja neuvostolle tämän asetuksen soveltamista koskevan kertomuksen, joka sisältää sen arvioinnin päätelmät. Kertomuksessa arvioidaan erityisesti, onko tarvetta ottaa käyttöön pakollisia yhteentoimivuusratkaisuja.
6. Edellä 5 kohdassa tarkoitetussa kertomuksessa arvioidaan erityisesti
- a) tämän asetuksen vaikutusta rajat ylittävään yhteentoimivuuteen saumattomien ja saavutettavien digitaalisten julkisten palvelujen edistäjänä unionissa;

- b) tehostumista, joka johtuu muun muassa kansalaisten ja yritysten, etenkin pk-yritysten ja startup-yritysten hallinnollisen taakan vähenemisestä sähköisissä asiointitapahtumissa rajat ylittävän yhteentoimivuuden myötä;
 - c) tarvetta mahdollisille muille politiikoille, toimenpiteille tai toimille, joita vaaditaan unionin tasolla.
7. Jos 4 ja 5 kohdassa tarkoitettujen kertomusten ajoitus osuu yhteen, komissio voi yhdistää molemmat kertomukset.

6 luku

Loppusäännökset

21 artikla

Kustannukset

1. Rahoituksen saatavuudesta riippuen unionin yleisestä talousarviosta katetaan seuraaviin liittyvät kustannukset:
 - a) Yhteentoimiva Eurooppa -portaalin kehittäminen ja ylläpito;
 - b) Yhteentoimiva Eurooppa -ratkaisujen kehittäminen, ylläpito ja edistäminen;
 - c) Yhteentoimiva Eurooppa -tukitoimet.
2. Edellä 1 kohdassa tarkoitetut kustannukset katetaan asiaankuuluvan perussäädöksen sovellettavien säännösten mukaisella tavalla.

22 artikla
Komiteamenettely

1. Komissiota avustaa komitea. Tämä komitea on asetuksessa (EU) N:o 182/2011 tarkoitettu komitea.
2. Kun viitataan tähän kohtaan, sovelletaan asetuksen (EU) N:o 182/2011 5 artiklaa.

23 artikla
Voimaantulo

1. Tämä asetus tulee voimaan kahdentenakymmenentenä päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.
2. Sitä sovelletaan ... päivästä ...kuuta ... [kolmen kuukauden kuluttua tämän asetuksen voimaantulopäivästä].

Sen 3 artiklan 1–4 kohtaa ja 17 artiklaa sovelletaan kuitenkin ... päivästä ...kuuta ... [yhdeksän kuukautta tämän asetuksen voimaantulopäivästä].

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa.

Tehty Strasbourgissa

Euroopan parlamentin puolesta
Puhemies

Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja

LIITE

YHTEENTOIMIVUUSARVIOINTIKERTOMUSTEN YHTEINEN TARKISTUSLISTA

Seuraavat kohdat sisällytetään 3 artiklan 2 kohdassa tarkoitettuun raporttiin:

1. Yleiset tiedot

- Raportin antava unionin yksikkö tai julkisen sektorin elin ja muut asiaankuuluvat tiedot
- Asianomainen aloite, hanke tai toimi

2. Vaatimukset

- Asianomaiset Euroopan laajuiset digitaaliset julkiset palvelut
- Arvioidut sitovat vaatimukset
- Julkiset ja yksityiset sidosryhmät, joihin aloite, hanke tai toimi vaikuttaa
- Havaitut vaikutukset rajat ylittävään yhteentoimivuuteen

3. Tulokset

- Soveltuvat Yhteentoimiva Eurooppa -ratkaisut
- Tapauksen mukaan muut asiaankuuluvat yhteentoimivuusratkaisut, myös laitteiden väliset rajapinnat
- Rajat ylittävän yhteentoimivuuden jäljellä olevat esteet
